

Charakteristika současného islamistického terorismu

Kristýna Kochánková

Bakalářská práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna KOCHÁNKOVÁ**

Osobní číslo: **L09408**

Studijní program: **B 3909 Procesní inženýrství**

Studijní obor: **Ovládání rizik**

Téma práce: **Charakteristika současného islamistického terorismu**

Zásady pro vypracování:

1. **Charakterizujte kořeny a příčiny vzniku současného islamistického terorismu**
2. **Analyzujte možnosti šíření islamistického terorismu v některých zemích EU v souvislosti s nelegální migrací**
3. **Analyzujte rizika islamistického teroristického útoku v ČR**
4. **Vysvětlete strategii boje proti terorismu v ČR na další období**

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] MAREŠ, M. Terorismus v ČR. Brno: Centrum strategických studií, 2005, 476 s., ISBN 80-903333-8-9.

[2] STRATEGIE BOJE PROTI TERORISMU pro léta 2010-12. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky,

[3] PIKNA, B. Evropská unie – vnitřní a vnější bezpečnost a ochrana základních práv .1. vyd. Praha : Linde Praha, 2002. 473 s. ISBN80-7201-383-1

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

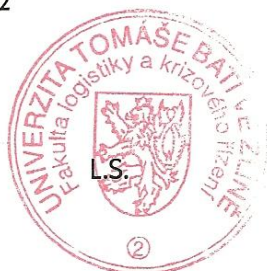
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Ján Káčer, Ph.D.**
Ústav krizového řízení

Datum zadání bakalářské práce: **15. prosince 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **11. května 2012**

V Uherském Hradišti dne 20. února 2012

prof. Ing. Josef Polášek, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou islamistického terorismu v podmínkách České republiky, s důrazem na nelegální migraci jako nástroj současného terorismu. Teoretická část popisuje historii a současnost islamistického terorismu, od jednotlivých prvků až po definice a rozdělení. Následuje volný přechod k příčinám vzniku islamistického terorismu až po jeho formy šíření za přispění nelegální migrace.

Praktická část se opírá o jednotlivé případové analýzy případů migrace jako nástroje islamistického terorismu v České republice, napomáhání pobytu na území našeho státu, formy padělání a pozměňování dokladů.

Cílem práce je vyhodnotit současný stav v České republice s možností potvrzení nebo vyvrácení stanovené hypotézy že nelegální migrace formou padělaných dokladů nebo pomocí jiných způsobů jsou skryté nástroje současného islamistického terorismu a pokusit se stanovit účinná opatření.

Klíčová slova: islámský terorismus, nelegální migrace, padělání pozměňování, pobyt, prvek terorismu, „schengenský“ prostor

ABSTRACT

This thesis deals with the problem of Islamist terrorism in the Czech Republic, with an emphasis on migration as an instrument of contemporary terrorism.

Theoretical part describes the history and present Islamist terrorism, from individual elements to the definition and classification. The following free passage to the causes of Islamist terrorism to its dissemination in support of illegal migration.

The practical part is based on individual case-case analysis of migration as an instrument of Islamist terrorism in the Czech Republic, helping stay on the territory of our state, forms of counterfeiting and falsification of documents.

The aims is to evaluate the current situation in the Czech Republic with the possibility of confirming or refuting the hypotheses that illegal migration through forged documents or by other ways are hidden tools of contemporary Islamist terrorism and try to identify effective measures.

Keywords: Islamist terrorism, illegal migration, alternation forgery, stay, element of terrorism „Schengen“ area

Poděkování:

„Na tomto místě bych chtěla za pomoc při psaní bakalářské práce poděkovat vedoucímu bakalářské práce ing. Jánů Kačerovi PhD, a zároveň všem těm, kteří mi v průběhu této činnosti jakýmkoliv způsobem pomáhali; především pak rodině.“

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka;
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne

.....

podpis studenta/ky

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 OBECNÉ VYMEZENÍ POJMU TERORISMU	12
2 DEFINICE TERORISMU	13
3 ROZDĚLENÍ TERORISMU	16
3.1 JEDNOTLIVÉ PRVKY A FAKTORY TERORISMU	16
3.2 ROZDĚLENÍ TERORISMU PODLE JEHO ZÁKLADNÍCH TYPŮ	18
3.3 ROZDĚLENÍ TERORISMU – DLE JEHO ZAMĚŘENÍ	19
3.4 ROZDĚLENÍ TERORISMU - DLE POČTU NASAZENÝCH SIL	19
3.5 ROZDĚLENÍ TERORISMU - DLE JEHO PROJEVŮ.....	20
4 ISLÁMSKÝ TERORISMUS	21
4.1 PŘÍČINY A KOŘENY VZNIKU SOUČASNÉHO ISLAMISTICKÉHO TERORISMU	21
4.2 ISLÁMSKÝ TERORISMUS A JEHO ČESKOSLOVENSKÁ PODPORA.	22
4.3 ISLÁMSKÝ TERORISMUS - STŘEDNÍ VÝCHOD	25
4.4 VÁLKA V AFGANISTANU - MUDŽAHIDIOVÉ-AL - KAJDA A NOVODOBÝ DŽIHÁD.....	26
4.5 DŽIHÁD V EVROPSKÉM POJETÍ 20 STOLETÍ, VÁLKY V AFGANISTANU, BOSNĚ A HERCEGOVINĚ, USA UDÁLOSTI 11. ZÁŘÍ 2001	28
4.5.1 Hnutí Taliban a jeho charakteristika	29
5 NELEGÁLNÍ MIGRACE A JEJÍ ROZDĚLENÍ	32
6 CÍLE A METODY	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
7 ANALÝZA VZNIKU PŘÍČIN SOUČASNÉHO ISLAMISTICKÉHO TERORISMU	35
7.1 VÝSLEDEK ANALÝZY PŘÍČIN ISLAMISTICKÉHO TERORISMU.....	35
7.1.1 Hlavní faktory příčin pronikání islamistického terorismu:	36
7.2 ANALÝZA NELEGÁLNÍ MIGRACE JAKO PROSTŘEDEK ŠÍŘENÍ ISLAMISTICKÉHO TERORISMU.....	36
7.3 ANALÝZA NELEGÁLNÍ MIGRACE PO ROCE 2007 - „SCHENGENSKÝ PROSTOR“	39
7.4 ANALÝZA RIZIK ISLAMISTICKÉHO TERORISTICKÉHO ÚTOKU V ČR	42
8 PŘÍPADOVÉ ANALÝZY	44
8.1 PŘÍPADY MEZINÁRODNÍCH ZATÝKACÍCH ROZKAZŮ - PODPORA TERORISMU.....	44
8.1.1 Výsledek analýz případů mezinárodních zatýkacích rozkazů - podpora terorismu	44

8.2	PŘÍPAD TERORISTICKÉ SKUPINA JAMAAT SHARIAT V ČR.....	45
8.2.1	Analýza případu teroristické skupiny Jamaat Shariat v ČR	46
8.2.2	Padělatelská organizace a skupiny pachatelů v ČR.....	46
8.2.3	Analýza Padělatelské organizace a skupiny pachatelů v ČR, Slovenska	47
9	STRATEGIE BOJE PROTI TERORISMU PRO LÉTA 2010-2012	48
9.1	ZLEPŠENÍ KOMUNIKACE A SPOLUPRÁCE MEZI SUBJEKTY, ZAPOJENÝMI DO BOJE PROTI TERORISMU A ZKVALITŇOVÁNÍ PODMÍNEK PRO VÝKON JEJICH ČINNOSTI.	50
9.1.1	Oprávnění bezpečnostních složek, zapojených do boje proti terorismu	51
9.2	OCHRANA OBYVATELSTVA, KRITICKÉ INFRASTRUKTURY RESPEKTIVE JINÝCH CÍLU, POTENCIÁLNĚ ZRANITELNÝCH TERORISTICKÝM ÚTOKEM.....	52
9.2.1	Ochrana dopravní infrastruktury	54
9.3	BEZPEČNOSTNÍ VÝZKUM, VZDĚLÁVÁNÍ A INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI VE VZTAHU KE KONKRÉTNÍM ASPEKTŮM BOJE PROTI TERORISMU.	55
9.4	PREVENCE RADIKALIZACE VE SPOLEČNOSTI A BOJ PROTI REKRUTOVÁNÍ DO TERORISTICKÝCH STRUKTUR.....	56
9.5	LEGISLATIVNÍ A MEZINÁRODNĚ-SMLUVNÍ OTÁZKY	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	64
	SEZNAM OBRÁZKŮ	65

ÚVOD

Mladí přišli, aby se připravili na džihád (svatou válku), vedeni nařízením vznešeného Alláha ve svatém Koránu.

„Proti nim se připrav a běž až na hranici svých sil, s použitím válečných hřebců a udeř terorem do srdcí nepřátel Alláha a svých nepřátel a jiných dalších, které ty sám možná neznáš, ale které zná Alláh.“ [1]

Pokud bychom přistoupili k tezi, že terorismus je bezesporu jedním z nejzávažnějších problémů současnosti, bylo by to pouze pravdivé konstatování reálného stavu, které lidstvo vnímá jako něco, co již k dnešní civilizaci patří a s čím se jen těžko vyrovnáváme a hned tak toho nedosáhneme. Projevy terorismu se ve světě vyskytují neustále, a tak záměrně neuvádím, jestli častěji, nebo je jeho aktivita dočasně utlumena vlivem celosvětového tažení demokratických vlád, kterému jak se může v mnoha směrech zdát, dochází dech vlivem celosvětové finanční krize. Určitě lze souhlasit s názorem, že se současný islámský terorismus neustále vyvíjí a má nové následovníky z řad mladých muslimů v celém světě. Následky působení dnešního terorismu jsou tak mnohem ničivější, formy a metody teroristů jsou bezohlednější, než tomu kdy bylo dříve v minulosti.

Dříve velmi skromné, primitivní a omezené prostředky mezinárodního terorismu ještě v nedávné minulosti, postupně nahradily vysoce sofistikované zbraňové systémy včetně zbraní hromadného ničení, jejichž použití mají bezesporu tragické následky nejen z pohledu rizika ztráty životů mnoha lidí, ale má neblahý vliv na celou stabilitu území, kterého se terorismus dotýká a je jím postižen. Samotný fakt, kdy se dnes s fatální jistotou dá říci, že se jedná o prostor- území celého světa je dnešní islámský terorismus celosvětovým fenoménem a samotný fakt, že se nás to jako českých občanů netýká, protože zrovna v naší republice nevybuchují restaurace a Allahovi bojovníci se neodpalují v pražském metru s příslovečným výkřikem „Allah Akbar“, je přinejmenším postoj hlupáka a ignoranta.

Česká republika se díky začleňování do evropských a celosvětových integračních procesů tak doslova přes noc stala součástí celosvětového ekonomického prostoru, ale zcela logicky se také stala se vší odpovědností a z toho plynoucích závazků s tím spojených součástí celosvětového demokratického společenství, které je vzájemně spoluodpovědné v boji proti terorismu. I když co do počtu vojenských sil a vynaložených finančních prostřed-

ků by se spoluúčast našich českých armádních jednotek v boji proti terorismu mohla jevit spíše jako symbolická, není ve vnímání zainteresovaných činitelů nezanedbatelnou veličinou, která ve svém důsledku přináší jisté potvrzení a praktické završení našich závazků vůči celosvětovým demokratickým společnostem, ale nese sebou rovněž reálnou hrozbu teroristických útoků na našem území.

Smyslem bakalářské práce je analyzovat současný stav islamistického terorismu v České republice, formy jeho šíření prostřednictvím migrace a multikulturalizmu, jeho současný vývoj, jeho pozici a roli v podmínkách demokratické společnosti.

V teoretické části se nejprve snažím vysvětlit základní pojmy a definice, historické kořeny islamistického terorismu. Rozebírám v ní jednotlivé odlišnosti islamistického terorismu, a provádím částečný exkurz do jeho rozmanitých podob a jeho možnosti šíření prostřednictvím migrace. Problematika terorismu je velice rozsáhlá a z tohoto důvodu se ve své práci nebudu zabývat podrobně všemi jejími odvětvími.

V praktické části mé bakalářské práce, se zaměřuji na řešení případových analýz vybraných případů specializovaných pracovišť Policie České republiky, které se problematikou islamistického terorismu zabývají. Co pro potencionální sympatizanty islamistického terorismu znamená geopolitický prostor ČR. Chci na základě mnou provedených analýz alespoň zčásti potvrdit hypotézu, že Česká Republika a ostatní země „schengenského prostoru“ v roli dobře fungující logistické základny a potencionálního nástupiště dalšího šíření islamistického terorismu v Evropě. Jedná se o úzce specifické téma tak trochu druhé strany, týkající se zejména postoje ČR a ostatních zemí „schengenského prostoru“ k islamistickému terorismu.

Analyzovat možná rizika, vyplývající z dnes naprosto nezadržitelné nelegální migrace a, z toho pramenící napomáhání k nelegálnímu pobytu, který s sebou přináší problematiku padělání či pozměňování veřejných listin. Týká se to zejména postupné nelegální integrace do základních struktur té dané společnosti. V neposlední řadě to vede k zakládání zločineckých organizací, které navenek fungují jako organizované skupiny působící ve více státech, kdy mimo jiné páchají sekundární trestnou činnost v oblasti obchodu se zbraněmi, drogami a jsou využívány islámskými teroristy z celého světa.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBECNÉ VYMEZENÍ POJMU TERORISMU

Terorismus je z pohledu naší novodobé historie vnímán hned vedle životního prostředí jako jeden z hlavních problémů nejen při obraně státních útvarů, ale i samotných jednotlivců žijících v nich. Může se jednat o nejrůznější důvody, počínající nenávisť vůči samotnému státu reprezentující svoji svrchovanou vůli kvůli případné formě vlády, pro rozdílnosti vyznání, nebo že prostě jeden národ nemá rád ten druhý. O takovémto násilném jednání se dozvídáme z televizních stanic, novin, internetu nebo z jiných sdělovacích prostředků.

Abychom byli schopni definici terorismu pochopit a vnímat ji v budoucnu, v širším kontextu jeho mnohoznačnosti, musíme se vrátit ke kořenům jakési „prehistorii“ terorismu. A začít bychom měli samotným pojmem Terorismus, co vlastně znamená a jak k němu lidstvo dospělo.

Terorismus je slovo odvozené od slova „teror“ z latinského terror a francouzského terreur, (hrůza, děs.) [2]

Vnímavý čtenář jistě zbystří a položí si otázku, proč zrovna tyto dva jazyky ve svém repertoáru mají slovo, jehož skladba se prakticky po staletí nezměnila a toto slovo se stalo slovem mezinárodním. U latiny to lze pochopit, neboť řecky a latinsky byly psány první knihy a tyto jazyky po dlouhá staletí opanoval tehdejší civilizovaný svět. Co pro nás znamená tento fakt je to, že lidská historie byla a stále je psána atributy násilí, jakými hrůza a děs bezesporu jsou. Násilí je staré jako lidstvo samo a je nám jako biologickému druhu, který je na špičce pyramidového řetězce vývojového článku, naprosto vlastní jako je přijímání potravy nebo dýchání vzduchu, ať už se nám to líbí, nebo ne. Lze s jistou nadsázkou tvrdit, že násilí bylo pro lidstvo na jeho dlouhé vývojové cestě nezbytností a bylo vždy vnímáno jako něco, co zde existuje a lidstvo se s ním více či méně po celou svoji vývojovou linii vždy potýkalo a vypořádávalo po svém.

2 DEFINICE TERORISMU

Pokud bychom měli definovat terorismus jasnou a obecně platnou definicí, tak bychom se jasně vyjádřili a neopakovali již napsané poučky, musíme s jistotou konstatovat, že terorismus dnes jak ho známe a poznáváme, nemá jasně popsateľné definování díky své nepředstavitelné rozmanitosti podob.

Definice terorismu je právě kvůli těmto aspektům nesmírně obtížná a lze ji definovat hned celou řadou definic a tak užití tohoto pojmu je v celé škále případů přinejmenším kontroverzní či diskutabilní.

Jedna z nejčastějších definic pojmu **terorismus** zní:

„Terorismus je plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti nezúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů“. [2]

Vedle této však existují stovky dalších definic **terorismu**. V roce 1980 byla v USA, v zemi, jež se stává nejčastějším cílem teroristických aktivit, publikována definice terorismu, která se skoro okamžitě stala vodítkem pro posuzování a hodnocení teroristických činů:

„Terorismus je propočítané použití násilí nebo hrozby násilím, obvykle zaměřené proti nezúčastněným osobám, s cílem vyvolat strach, jehož prostřednictvím jsou dosahovány politické, náboženské nebo ideologické cíle. Terorismus zahrnuje i kriminální zločiny, jež jsou ve své podstatě symbolické a jsou cestou k dosažení jiných cílů, než na které je kriminální čin zaměřen.“ [2]

Z dalšího studia dané problematiky ale jasně vyplývá, že existuje mnoho dalších výkladů jednání, která vykazují znaky terorismu, přičemž se s těmito novými poznatky dá na téma terorismu dále pracovat. Ve většině odborných publikací se zřejmě právě proto odborná obec pro nejednoznačně stále se rozvíjející terorismus ani nesnaží vytvořit univerzální poučku.

Abychom se jen neodkazovali na celosvětově uznávanou a nejčastěji citovanou definici, je třeba uvést, že i Česká republika má svoji odbornou reprezentaci, která stanovila a publikovala tuto definici. Jedná se u nás o jednu z nejcitovanějších pouček, která pochází od významného českého autora Maxmiliána Strmisky, jež se mnoho let zabývá problematikou terorismu.

Dle jeho teorie „*Politický terorismus představuje politicky motivovanou a zdůvodňovanou metodu (způsob, strategii) víceméně systematického používání násilí (nejčastěji ozbrojeného násilí, záměrně nerespektujícího válečné konvence), jejímž hlavním cílem je dosažení určitého psychického efektu (...). Organickou součástí toho efektu je moment zastrašování, terorizování cílového publika nebo alespoň určitého sektoru cílového publika, což ovšem neznamená, že se jedná o součást jedinou a nezbytně dominantní.*“ [4]

I když lze jistě souhlasit u nás s domácněným mnou trochu upraveným příslovím, že „v jednoduchosti a zcela jistě i stručnosti díla je síla“, neplatí to podle tohoto zjednodušeného modelu na samotnou definici terorismu pro jeho šířku a objem pojmu.

Za asi nejkratší, nejstručnější a přitom nejvýstižnější definici lze považovat další definici z USA, přesněji z FBI.

„Terorismus je nezákonné použití síly a násilí proti osobám či majetku se záměrem zastrašit nebo donutit vládu, civilní obyvatelstvo či jeho určitou skupinu, a tím dosáhnout politických nebo společenských cílů.“ [5]

Na tomto dalším příkladu možnosti výkladu pojmu a definic terorismu je zřejmé, že jednotlivé verze se již neliší nějak zásadně a rozpory, zda ta anebo ona verze se více přibližuje realitě, bývá spíše v rovině akademických polemik, jako například teze, zda je teroristický útok i napadení nějaké vojenské jednotky, která je v době útoku neozbrojena. A tak zřejmě z těchto důvodů byl pojem terorismus civilisty rozšířen na „vojenský personál“, který může být při těchto situacích neozbrojen, nebo je prostě tato kategorie osob mimo službu. Chápání pojetí výrazu terorismu se mění podle toho, jaké jsou dané okolnosti té dané konkrétní situace. [5]

Z výše uvedeného je zřejmé, že „správná“ definice dané problematiky je věc přinejmenším relativní a sporná, což dokládají další rozdílnosti v názorech na toto téma některých zúčastněných, kteří vedli otevřenou polemiku na dané téma a měli přímý vztah k teroristickým útokům, jak například uvádí Světová encyklopedie terorismu. Dle ní můžeme rozlišit čtyři skupiny (pozice) s rozdílnými názory a chápáním, z nichž každá má právo na svůj názor:

- Vědečtí odborníci – (hledají obecný pojem, schází se na univerzitních půdách, debatují o této problematice, aniž by se obávali bezprostředního útoku na své osoby)

- Vládní autority – (těch se hrozby a útoky přímo dotýkají a jsou tímto pochopitelně poznamenány)
- Veřejnost – (jejich názor je dosti ovlivňován masmédií, a tak své postoje často mění) [5]

Všichni tito sympatizanti s teroristy nebo jejich hnutím vychází z neotřesitelné víry a přesvědčení, že jsou součástí společenství, které reprezentuje špatná vláda, nebo že žijí ve špatném světě, jehož součástí nechťejí být a proto vynucené změny formou teroristických útoků je pro ně jednání z „ušlechtilých důvodů“ a takto ospraveditelné.

Co je motivem takového jednání a proč k němu dochází, jsem již v Bakalářské práci stručně popsala, otázkou zůstává, zda má současný terorismus nějaký smysl či význam. Pro teroristy a jejich příznivce zcela určitě, což dokládají některé odborné prameny, například podle Eichlera je smyslem terorismu a jejich útoků následující:

- Přilákat pozornost
- Vytvořit atmosféru strachu
- Destabilizovat stát
- Vyprovokovat jej k tvrdé odvetě, která jej může zdiskreditovat
- Vynutit si změnu vnitřní nebo zahraniční politiky

Výsledkem těchto shora uvedených výsledků teroristických útoků je strach a jeho bezuzdné šíření. Tento stav je pro útočníka výhodný k dalšímu vyjednávání a následně předkládané požadavky. Často nejsou cílem takovýchto útoků vojenské organizace, jak by se mohlo zdát, ale útoky jsou vedeny na civilní obyvatelstvo, přičemž strach z materiálních ztrát a životů jsou živnou půdou pro vydírání státních (politických) hodnostářů. Civilní obyvatelé a celá společnost se tak ocitají v roli rukojmích. Tento stav je dle mého mínění nejlépe vystižen v tezi, že:

„Oběť je vždy nástrojem nátlaku na toho, kdo se musí rozmyslet, jak se má po teroristickém úderu zachovat. Ten, komu je poselství adresováno, tedy vydíráný a zavražďovaný subjekt, nemůže nikdy být obětí teroristického útoku.“ [6]

3 ROZDĚLENÍ TERORISMU

3.1 Jednotlivé prvky a faktory terorismu

Dříve než začnu poodkrývat některá fakta o účasti někdejšího Československa v rámci podpory mezinárodního terorismu, bylo by dobré terorismus v jeho obecné formě vymežit.

Terorismus samotný se stává do několika kategorií nebo možná spíše také podle typů a prvků, i když je to opět jako se samotnou definicí terorismu komplikované.

Terorismus v jeho obecné formě můžeme donekonečna rozdělovat, vymezovat, typovat, analyzovat a stejně se v současnosti dle mého názoru nedobereme nějaké stabilní neměnné konstanty pro rozdělení terorismu, která bude neméně platit. Mohla jsem se odkazovat na dosavadní prameny a v této práci již jen zopakovat to, co již jiní publikovali. Jak jsem v předešlém textu několikrát zmínila, současný terorismus má mnoho podob a neustále se vyvíjí, formuje a přizpůsobuje se novým trendům, které jsou ovlivňovány jeho historickým vývojem. Pokusím se tedy terorismus v jeho obecné formě vymežit podle své jednoduché rovnice, která zároveň odpoví na řadu základních otázek týkající se terorismu samotného jako například:

„Z čeho je daný terorismus složen, o jaký terorismus jde, jak vzniká, kde se vyskytuje, proti komu je namířen, jeho motivy, působení, intenzita a množství lidských prostředků.“

Terorismus dnes, tak jak ho známe a vnímáme je složen z jednotlivých prvků, přičemž existuje asi deset základních prvků, podle kterých se dá konstruovat jeho typologie.

10 základních prvků terorismu:

1. aktér
2. oběť
3. příčina
4. prostředí
5. nástroje
6. politická orientace

7. motivace
8. požadavky
9. účel
10. cíle teroristických akcí

Je samozřejmé, že takto zkonstruované typologie nejsou vyčerpávající a přesné, neboť jak jsem již několikrát zmínila a Josef KRAVEC ve své publikaci na straně 22 uvádí, že samotný terorismus se v dějinném prostředí dynamicky mění.

Při seznamování s daným tématem a historickými fakty jsem dospěla k názoru, stejně jako Jozef Klavec, že je to dané hlavně tím, že je možné konstruovat typologii terorismu podle různých prvků, tedy v duchu tohoto, že „*existuje tolik typologií terorismu, kolik je analytiků*“ (Johnson, 1978). [7]

Faktory terorismu:

- 1.) zasahuje různá místa na světě
- 2.) vždy se rodí v místech politického násilí a konfliktů
- 3.) tyto konflikty mají různé příčiny [7]

Tyto tři body mají mnoho společného:

- Jsou to místa působení nesmiřitelných a fanatických ideologií a z nich vzniklých režimů ať už dnes, nebo v minulosti.
- Jsou to místa, kde nebylo nalezeno žádné alespoň částečně uspokojujivé řešení konfliktní situace.
- Jsou to místa, kde přestala platit alespoň trochu civilizovaná a přijatelná kulturní pravidla.[7]

3.2 Rozdělení terorismu podle jeho základních typů

Vnitřní

- a) Státní – Stát postihuje vlastní obyvatelstvo, a to jak jeho fyzickou likvidací – genocidou, nebo pouhým omezováním lidských práv, političtí odpůrci jsou pronásledováni, zakazují se politické strany.
- b) Revoluční – Cílem je změna režimu po předešlém rozpadu státu. Do této kategorie spadají všechny politické puče.
- c) Levicový - Cílem je a vždy bude nastolení komunismu.[8]

Mezinárodní terorismus

- a) Separatistický – Cílem je dostat se z nadvlády jiného státu, (např. ETA, IRA).
- b) Válečný – Způsobuje ho stát, který útočí svými útoky na civilní obyvatelstvo, svého nepřítele (např. USA ve Vietnamu, Rusko v Afganistanu, Srbsko v balkánském konfliktu v devadesátých letech).
- c) Náboženský – Jsou to všechny intolerantní spory mezi různými náboženstvími.
- d) Etnický – Postihuje oblast sporů mezi jednotlivými rasami, (holokaust židovského obyvatelstva během druhé světové války, Černí panteři v šedesátých letech minulého století v USA).
- e) Informační – nebo dnes častější označení kyberterorismus jehož oficiální definice kyberterorismu byla poprvé vyřčena D. E. Denningem a zní následovně: [8]

„Kyberterorismus je konvergencí terorismu a kyberprostoru obecně chápaný jako nezákonný útok nebo nebezpečí útoku proti počítačům, počítačovým sítím a informacím v nich skladovaným v případě, že útok je konán za účelem zastrašit nebo donutit vládu, nebo obyvatele k podporování sociálních nebo politických cílů.“ [9]

- f) Islámský fundamentalismus - směr hlásající návrat k prvotnímu islámu, a to návrat k jeho původní podobě využívající své prvotní zdroje, využívá nejrůznější způsoby a metody. Často jsou to metody nebrutálnější. Vše v duchu že „*účel světí prostřed-*

ky“ a výklad Koránu je značně podřízen tomuto účelu. Reaguje tak na reformismus, tedy směr, který se není schopen sám vypořádat s nastupujícím moderním vývojem zasahující veškeré odvětví lidské činnosti na celém světě. Fundamentalisté tím sledují absolutní čistotu v islámské víře.

- g) Globální – Je jeden z nejhorších a zároveň v současné době nejrozšířenějších terorismu. Usiluje vždy o vysoký počet obětí. Tento terorismus svými psychologickými dopady často zpravidla přesahuje státní hranice a ovlivňuje veřejné mínění nejen v jedné zemi, ale v celém regionu či dokonce v celém světě. Klasickým příkladem jsou události 11. září 2001 v USA. Cílem tohoto monstrózního útoku bylo přinutit USA opustit Arabský poloostrov, zejména Saudskou Arábii a zvýšit tak na středním východě vliv USA. [8]

3.3 Rozdělení terorismu – dle jeho zaměření

Rozlišujeme její dvě základní formy:

- subverzivní terorismus (to znamená situaci, kdy působí terorismus zdola proti držitelům moci)
- represivní terorismu (je jeho obrácenou formou působnosti – terorismu shora, od držitelů moci) [8]

Podle toho, jak jsou teroristé aktivní, jakým způsobem pracují, se dá rozdělit terorismus i podle četnosti a rozsahu teroristických aktivit, které lze zařadit do těchto tří kategorií intenzity:

- mikroterorismus - (pokud je intenzita útoku nízká)
- mezoterorismus - (pokud je intenzita útoku střední)
- makroterorismus - (pokud je intenzita útoku velká) [8]

3.4 Rozdělení terorismu - dle počtu nasazených sil

- individuální

- skupinový
 - hierarchicky pyramidálně organizovaný
 - buňkově organizovaný s jedním velením
 - volné sítě jednotlivých buněk bez jednotného vedení [8]

Tento shora uvedený výčet terorismu zdaleka nekončí, dá se dále dělit na terorismus nacionalistický, etnický, krajně pravicový, levicový anebo třeba kriminální.

Jeden z typů terorismu, který není příliš rozšířen, ale čas od času se s ním setkáváme, je terorismus psychotický – u něj jde primárně teroristovi o přilákání pozornosti ke své osobě. Při zpracování této bezesporu zajímavé látky jsem se opakovaně setkávala s projevy terorismu, kterých existuje velké množství. [8]

3.5 Rozdělení terorismu - dle jeho projevů

- pumové útoky (jsou na prvním místě kvůli vysoké četnosti, účinnosti a dosaženého efektu, jedná se primárně o útoky na živé i neživé objekty)
- únosy (nejen lidí, ale i letadla, lodě apod.)
- zadržování rukojmí
- vraždy, vydírání a nejrůznější formy násilí – (patří sem i mučení všeho druhu a ne náhodou je tato forma násilí jednou z neúčinnějších a patrně pro svoji účinnost i nejpoužívanější a zároveň patří mezi nejobávanější.)

Motivem teroristických aktivit většinou bývá nejčastěji náboženská, politická či etnická diskriminace. [8]

4 ISLÁMSKÝ TERORISMUS

4.1 Příčiny a kořeny vzniku současného islamistického terorismu

Po 11. září již asi svět nebude nikdy takový jako předtím. Tato věta se stala dočasným logem této doby. Přitom terorismus tak jak jsem při studiu a psaní této Bakalářské práce zjistila, není pro lidstvo nic nového. Nové je zřejmě samotné vnímání terorismu, především toho islamistického. Z pramenů je zřejmé, že dříve bylo na teroristickou aktivitu nahlíženo, jako na společensky mimořádně závažnou oblast hodnocenou spíše jako běžná oblast kriminality. Po pádu železné opony v roce 1989 a tím rozpadu tehdejšího celého bipolárního světa již pominula hrozba celosvětového konfliktu. Do popředí se dostávají mezinárodní ozbrojené konflikty lokální povahy, což sebou přineslo řadu velkých problémů v podobě zvýšené činnosti teroristických a zločineckých organizací.

Jako jedna z mnohých příčin, proč se USA staly terčem teroristů, je fakt že USA vždy otevřeně podporovali Izrael, což mohlo být chápáno jako necitlivá, až provokativní zahraniční politika ze strany Arabské ligy států. Zároveň se nabízí podezření, že USA tak podporováním Izraele na středním východě, nezodpovědně využívá k prosazení svých zájmů. Z USA se stala nejvýznamnější supervelmoc, jejímž vývozním artiklem stejně jako v minulosti byla u Sovětského svazu „komunismus a revoluce“, je propagace západní kulturu po celém světě. Vlivem tohoto hegemonického procesu západní civilizace přejímá většina států západní hodnoty ochotně a dobrovolně. Svoji roli zde sehrávají tvrdé metody mezinárodního kapitalismu, jehož prostřednictvím se tak rychle prosazují. Existují však státy, které stojí na okraji politického a ekonomického spektra a se svou pozicí nejsou spokojeny. Státy, jež jsou přímo pověstné svými tradičními hodnotami, které považují za svaté a nedotknutelné se tak ocitají na mezinárodní periferii a cítí se odstrčeny. Hodnotí své dosavadní postavení ve světě a zároveň volají po mocenské rovnováze, přičemž brání svoje tradiční hodnoty všemi dostupnými prostředky, často násilnými a nekonvenčními metodami chcete-li formou boje „slabšího proti silnějšímu“.

Důvod této situace je absolutní vojenská převaha USA, která tak nutí jejich nepřátele uchylovat se k těmto praktikám, jehož výsledkem jsou dva základní vztahy.

- 1.) USA a jejich spojence nelze porazit v přímém vojenském střetu, (což ukázalo několik válek, které USA vedly, zejména ty poslední v Perském zálivu, v roce 1991 a během invaze do Iráku v roce 2003 to plně prokázaly.)
- 2.) Je třeba používat metody a prostředky guerilly a terorismu, jehož podstatou je:
 - a) přenesení boje na území protivníka s využitím momentu překvapení.
 - b) nesoustředit se jen na cíle vnitropolitického charakteru, ale i na transnacionální cíle. A tak útok proti jednomu státu, lze vnímat jako mstu za jeho zahraniční politiku uplatňovanou v různých částech světa.

4.2 Islámský terorismus a jeho Československá podpora.

V této části BP jsem analyzovala samotné příčiny a kořeny současného islamistického terorismu, v celosvětovém, tedy globálním měřítku. Přičemž jsem se během studia tohoto velice obsáhlého a bezesporu zajímavého tématu střetla s řadou otázek, na které jsem posléze hledala odpovědi. Velmi zajímavou částí tohoto historického exkurzu, byla komparace a následná analýza dobových ale i současných pramenů, které se této problematice týkaly. Samozřejmě že tím nejzajímavějším bylo studování materiálů, které se týkaly tehdejší Československé socialistické republiky, celkového vývoje, změn postojů a výměna rolí naší země z polohy sympatizantů a významného pomocníka terorismu až do současné role bojovníka proti mezinárodnímu terorismu.

Důkazy o tom, že se tehdejší ČSSR angažovala v podpoře tehdejšího mezinárodního terorismu, jsou již notoricky známé, i když informace o tom byly postupně zveřejňovány až po roce 1989. Během studia dané problematiky terorismu jsem zjistila, že v 60. letech minulého století probíhal v tehdejší ČSSR výcvik asijských-Vietnamských a afrických teroristů, kteří byly vysíláni do bojů v Angole. Tento výcvik organizovala tehdejší první správa ministerstva vnitra, která měla funkci kontrarozvědky s politickým zaměřením. [10]

Tak třeba do dubna 1968 proběhlo na nejrůznějších místech tehdejší ČSSR více než 40 různých výcvikových kurzů, kterých se zúčastnilo na 254 frekventantů z 11 afrických a 2 asijských zemí. [10]

Nejfrekventovanější destinací ČSSR bylo Jílové u Prahy a na Slapech. Na Moravě vede bezesporu Zastávka u Brna. Dále jsem zjistila, že proběhlo 23 výcvikových kurzů kratších než delších jak půl roku, asi 13 půlročních a 5 delších než půl roku. Celkem trvaly 178 měsíců, tedy 5256 výukových dnů, což je výuková porce pro tak malou zemi jakou jsme byli nevídaná a nedá se rozhodně tvrdit, že se jednalo o jen jakousi bezvýznamnou výpomoc. Naskýtá se mnoho otázek, na které již odstupem času není lehké odpovědět. Třeba jedna z nich mě během zpracování BP zajímala nejvíce a sice, odkud třeba tito frekventanti přijížděli a hlavně proč? [10]

Jak je patrné z některých pramenů té doby, Guinea jich údajně vyslala 45, Keňa 32, Irák 28, Tanzanie 24, Uganda 18, Kongo-Brazzaville 8, Indonésie 7, Angola 6 a Zanzibar 2. V roce 1968 byly připravovány půlroční kurzy kontrarozvědky pro komunisty z Angoly, Portugalské Guineje a Ugandy. Vyřizovaly se žádosti ze Zambie a Konga-Brazzaville, o těchto posledně jmenovaných destinacích je však velmi málo informací. Po potlačení takzvaného „Pražského jara“ Sověty v srpnu 1968 byly všechny programy a spolupráce ukončeny. V těchto programech se pokračovalo, až po normalizaci někdy v roce 1975 kdy proběhl výběr vhodných adeptů znovu se zaměřením na podporu takzvaného „národně osvobozenického hnutí“ tentokrát primárně asijských a výběr vhodných adeptů z řad Palestinců, pro Blízkovýchodní akce. Vzhledem k tomu, že prudce vzrostl počet frekventantů těchto programů a proto, že se jak uvádějí archívy MV s tímto vývojem nepočítalo bylo na pokyn mezinárodního oddělení ÚV KSČ nutno tuto činnost institucionalizovat a vhodně krýt. Z těchto důvodů vznikl 1. května 1982 Ústav zahraničních studií Vysoké školy SNB se sídlem v Zastávce u Brna. Tato instituce vznikla na platformě tehdejší bývalé praporčické školy SNB (s krycím názvem „Přístav“). Prošli jím frekventanti z Nikaraguy, Sýrie, zejména však z Afghánistánu (asi přes 400 osob) a Palestiny (přes 130 osob). Mezi Palestinci, kteří se v Československu pohybovali, nechyběl další nechvalně známý terorista Abú Nidál. Zajímavé na této instituci bylo to, že již od jejího vzniku, se nepočítalo s „tvrdým výcvikem frekventantů“ pro ostré teroristické akce. V tomto ústavu byly vycvičeny stovky odborníků, kteří měli v budoucnosti zajišťovat všemožnou podporu budoucích velitelů, plánovačů, spojařů, členů ochranek a zároveň dalších osob. Z dokumentů je zřejmé, že výcvik probíhal na čistě komerční bázi a není zde celý výčet aktivit, kterým jsme budoucí teroristy poctily. Jen pro ilustraci o jak významnou podporu ze strany našich vládních činitelů se jednalo, uvádím několik statistických údajů, kdy třeba pracovníci 1. správy FMV

působili i jako bezpečnostní poradci a instruktoři v celé řadě exotických destinací, kde měli (teroristické – národněosvobozenecké hnutí) výcvikové tábory. Jednalo se o Mali, Guineu, Kongo-Brazzaville, Portugalskou Guineji, Kapverdské ostrovy. Později jsme se významně angažovali v Mosambiku (FRELIMO) a podporovali boje v Kamerunu, který vedla organizace UPC. Pomáhali jsme také cvičit a vyzbrojovat kurdské partyzány, kteří působili na území Turecka.[10]

Během studia této problematiky jsem dále zjistila, že tehdejší Československo se podílelo na materiální pomoci a sice tak, že prodávalo těmto rádobu „národně osvobozeneckým hnutím“, zbraně a další vojenský materiál. Jen pro tento příklad uvádím skutečnost, že například v roce 1984 nakoupili Palestinci 110 kusů samopalů vz. 61 „Škorpion“, pistole, munici, ale také aparatury pro tajný odposlech a šifrovací materiály. Asi našim nejprodávanějším teroristickým materiálem, který byl mimochodem teroristy na celém světě velmi oblíben, byla plastická trhavina Semtex, z tehdejšího Národního podniku Semtín Pardubice. Jak uvádějí některé dobové prameny, teroristům bylo prodáno přes 1 000 tun. Jak těsně jsme byli spjati s těmito organizacemi dokládá samotný fakt, že i ještě koncem roku 1988 byla sjednána dodávka 200 kg Semtexu a 1 000 kg klasické trhaviny Tritol do africké Guineje. A jak tento na svou dobu tajný a bezesporu hanebný podnik československé spoluúčasti mezinárodního terorismu skončila? Poslední Palestinci (cvičení už jen údajně jako osobní strážci předsedy OOP Jásira Arafata) odjeli 2 dny před tím, než v srpnu 1990 dorazila do Zastávky u Brna tehdejší kontrolní komise z FMV. Kladla jsem si otázku, proč tomu tak bylo, proč si tehdejší představitelé mezinárodního terorismu vybrali zrovna tehdejší ČSSR a co je k tomu vedlo. Odpověď je nasnadě. Jednak tomu bezesporu přispívala výhodná geografická poloha našeho území, jeho politická orientace, technické zázemí a četnost vojenských výcvikových prostorů, uzavřenost a z toho vyplývající výhody odpadnutí obav teroristů z prozrazení. I když měli tito teroristé nálepku „bojovníků národně osvobozeneckého boje“ a s tím spojenou podporu tehdejších oficiálních míst, Státní bezpečnost těmto osobám jako profesionálové nedůvěřovali a proto měli tyto skupiny pod kontrolou vlastní agenturní sítě. Stávaly se i případy, kdy tehdejší ČSSR teroristu nekrylo a hned ho vypovědělo. Nejznámější případ takového jednání bylo „zadržení“ a omezení pohybu v prostorách letiště v té době obávaného teroristy známého pod přezdívkou Carlos, nebo také Šakal, vlastním jménem Iljič Ramirez Sánchez. Ten tehdejší ČSSR navštívil ještě několikrát, aby byl mu vstup do ČSSR zakázán úplně. Důvodem takového státního

alibismu ze strany našich tehdejších úřadů k tomuto mezinárodně nechvalně známému teroristovi byla obava z diskreditace naší republiky osobou, která měla dosah na mezinárodní organizovaný zločin a její motivy nebyly nikdy nezištné, nebo výhradně politické. [10]

4.3 Islámský terorismus - Střední Východ

Situace na středním východě se vyvíjela postupně zejména od období po „Šestidenní válce“, kterou vedl Izrael, s Egyptem, Sýrií a Jordánskem, roku 1967, blízkovýchodní státy v podobě teroristických uskupení kolem Organizace pro osvobození Palestiny, Hamasu a později al-Kajdy. Byla silně ovlivněna několika významnými událostmi a prakticky nekončícím válečným stavem, ve kterém se střední východ zmítal. Jak jsem již uvedla, Izrael byl od roku 1948 ve válce se sousedními Arabskými zeměmi. Tyto střety sebou zákonitě přinesly byť dočasné a účelové spojenectví těchto Arabských států zaměřené v této době primárně proti Izraeli. Toto mělo za následek podporu rodičího se palestinského hnutí. Toto hnutí poprvé veřejně vystoupilo již na konferenci arabských zemí, které zde podpořily vznik do té doby nové organizace - Organizace pro osvobození Palestiny. Dále jen OOP.

OOP však nebyla zcela nová organizace. Do ní se integrovaly takové uskupení jako Al Fatah, v čele s Jásirem Arafatem, Lidová fronta pro osvobození Palestiny, řízená Georgem Habášem následně Wádím Haddádem, a Demokratická fronta pro osvobození Palestiny. Už z výčtu těchto uskupení je zřejmé, že se jednalo o velmi silnou organizaci, která byla od počátku militantně orientovanou organizací, která si v roce 1949 do svého čela zvolila Jásira Arafata, který tím získal funkci výkonného předsedy OOP. O vlivu, který v tomto období OOP mělo hovoří samotný fakt, že již 13. října 1974, byl Arafat pozván do OSN. Právě zde na půdě OSN Valnému shromáždění předestřel palestinskou otázku. Ale nebyly to jen úspěchy OOP v čele s Jásirem Arafatem na ryze politickém poli. Od příchodu Jásira Arafata do čela OOP je celým tehdejším západním světem registrováno v období mezi lety 1969 a 1986 nejvíce útoků a atentátů. V tomto bezmála dvacetiletém období byla frekvence atentátu -jeden za dvanáct dní a až 85% jich bylo namířeno proti Izraeli. [10]

Všechny akce tohoto druhu, byly uskutečňovány formou regulerních válek anebo, na základě takzvaného národně osvobozenického hnutí. Domnívám se, že právě toto kombinování forem boje dalo vzniknout dnešní podobu islamistického terorismu, jak jej známe dnes, přičemž byl postihnut především Blízký východ. Nelítostný boj všech Arabů, ale

hlavně Palestinců proti Izraelskému státu, způsobil nebyvalý vzestup islamistického fundamentalismu, který vytvoří dnešní moderní mnohotvárný terorismus. Známe jej pod pojmy „Islámský, Palestinský, nebo fundamentální terorismus“.

Palestinský terorismus měl již v této době celosvětový rozměr, protože se snažil svými útoky zasahovat i spřátelené země, které v té době stály za Izraelem. Na prvním místě je třeba uvést Itálii, Francii, západní Německo, Řecko a Velkou Británii.

Celkově mezi lety 1968 a 1986 došlo k 565 teroristickým akcím mimo hranice Izraele. Asi jeden z nejznámějších byl bezesporu mnichovský masakr v r. 1972, který se odehrál během letních olympijských her. Palestinskými teroristy bylo zajato 11 izraelských sportovců a ti byli drženi jako rukojmí. Vyjednávání s tehdejšími představiteli Německé spolkové republiky nedopadlo dobře a tak by všech 11 sportovců popraveno.

4.4 Válka v Afganistanu - Mudžahidové-al - Kajda a novodobý džihád

V roce 1979 napadl tehdejší Sovětský svaz Afganistan. Důvodem bylo údajné porušení Dohody o spolupráci, přátelství a dobrém sousedství, mezi Sovětským svazem a Afgánskou vládou. Hlavně se jednalo o potlačení vzrůstajícího vlivu islámských fundamentalistů z řad povstalců, které podporoval sousední Pákistán a Spojené státy, které ohrožovaly zájmy SSSR. [11]

Celá válka trvala deset let až do roku 1989. Byla to občanská válka, reprezentující afgánské komunisty na jedné straně za podpory Sovětského svazu v rámci takzvané „internacionální pomoci“ a mudžáhidy, usilujícími o jejich svržení. Dá se s jistotou tvrdit, že to byl asi nejvýznamnější konflikt Studené války. I když je jisté, že pokud uvažujeme v této rovině, nesmíme zapomínat na bezesporu stejný význam, jakou měla Íránsko islámská revoluce a Íránsko-Irácká válka. Společně totiž významným způsobem přispěly k rozmachu moci ozbrojených radikálních islamistů nejen na středním Východě ale v celé střední Asii. Tyto fatální následky lze přičíst na vrub rozhodnutí omezenému počtu politbira SSSR, kteří o vpádu rozhodovali. Jádno se o Leonida Iljiče Brežněva, Jurije Vladimiroviče Andropova (šéfa KGB), maršála Dmitrije Fedoroviče Ustinova (velitel Sovětské armády) a Andreje Andrejeviče Gromyka (ministr zahraničí SSSR). Historickou ironií osudu zůstává i fakt, že tři z těchto funkcionářů jsou odpovědní za vpád vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR v srpnu 1968. Jak ukázal vývoj v Afganistanu, bylo SSSR nuceno deset let válčit, čímž se

jeho politika v očích veřejného mínění celého světa zcela zdiskreditovalo a dostalo se do mezinárodní izolace. Celosvětová veřejnost tento konflikt vnímal jako střetnutí Spojených států Amerických a Sovětského svazu, kteří v této destinaci vedli otevřený boj v oblasti.[11]

Vzhledem k tomu, že se v této době jednalo o rozhodující střetnutí mezi těmito velmocemi, zastupovali ze strany USA tehdejší protisovětské jednotky, mudžahedíní, kteří byli vyzbrojováni a cvičeni agenti CIA. USA k těmto účelům vybudovaly řadu výcvikových táborů pro protisovětské bojovníky. Jeden z nejvýznamnějších té doby byl dle mnou prostudovaných pramenů al-Kajda nazvaný z arabského (القاعدة - základna). Tehdejší protisovětské bojovníky celý svět znal a zná je dodnes pod jednotným pojmenováním Mudžáhid. Označení bojovníka pochází z arabštiny, (اهدمج – a znamená „ten, kdo o něco usiluje“). [11]

V tomto pojetí se jednalo o bojovníka – muslima, který bojuje ve dvou rovinách a to jak v ideologickém tak i fyzickém boji – v boji, který v této dramatické době dostal nádech novodobého džihádu. Tehdejší výcvik a samotné vyzbrojování bylo prováděno tajně a v některých případech pomáhali i další země. Jako třeba Velká Británie, která, jejichž speciální jednotky SAS vycvičili ve Skotsku asi stovku prvních bojovníků- Mudžahedínů. Zkušenosti s takovými operacemi měly USA dost z konfliktu ve Vietnamu, kde jejich protistranu pro změnu cvičil a vyzbrojoval Sovětský svaz. [11]

Vzhledem k tomu, že tito muslimští dobrovolníci hnáni touhou o zamezení cizího vlivu vetřelce a zachování vlivu islámu a islámských hodnot bojovali proti obrovské pravidelné armádě, která byla lépe vycvičena a její počty mnohonásobně převyšovaly počty Mudžahedínů, zprostředkovaly USA kromě již zmiňované materiální pomoci i výzvy k mezinárodní pomoci konfliktu ve jménu společného džihádu – svaté války do okolních muslimských zemí, ale nejen do nich. Spoléhajíc se na společné náboženství, které hrálo v tomto konfliktu zcela jistě hlavní roli. Tuto bratrskou výzvu ve jménu „Allaha“ postupně vyslechlo ne jedna ale hned několik desítek států, přesněji 32, přičemž se tak na bojiště mohlo hned přesunout tisíce bojovníků, kteří pocházeli zejména ze Střední Asie a Blízkého Východu. Mudžahedíny tak v této době nalézáme na území Indie a Kašmíru, Íránu a Iráku, Myanmar a Filipín v Somálsku dokonce i ve válce v Čecně a svazové republice Jugoslávie. [11]

Některé prameny uvádějí skutečnosti, že neaktivnější islámskou zemí byl Pakistan, který se staral o většinu logistiky a nasazoval do bojů i své pravidelné jednotky ale nejen to, vysílal na bojiště i speciální jednotky, tzv. Černé čápi, kteří v té době patřili k elitním vojenským formacím. Do konfliktu byla zainteresována i Pákistánská tajná služba, která úzce spolupracovala s tou Americkou CIA. [11]

4.5 Džihád v evropském pojetí 20 století, války v Afganistanu, Bosně a Hercegovině, USA události 11. září 2001

Vraťme se do posledního roku konfliktu roku 1989, celý svět je na prahu pádu „Železné opony“. Státy východního bloku v Evropě, se prakticky přes noc ocitají na rozcestí, jakou cestou se dají. Většina se ocitá ve víru bleskové demokratizace a odmítané dekomunizace. Během studia historických pramenů, jsem dospěla k závěru, že toto období lze považovat za rozhodující ve vztahu k posuzování novodobého terorismu. Ten totiž ukázal svoji pravou tvář a západní demokracie si prošly deziluzí a uvědomily si, že se v řadě postupů v minulosti fatálně mýlili. Ačkoliv odborný a intelektuální svět signalizoval včas možnou hrozbu ze strany již vycvičených Mudžahedínů a prvotřídně fungující organizace al Kajda, která již v této době mohla počítat s mnohatisícovou armádou islamistických bojovníků po celém světě, nebrali tehdejší lídři západních demokracií tyto signály vážně.

Studiem a komparací některých historických pramenů jsem dospěla k závěru, že během války v Afganistanu USA poskytly Afgánským protisovětským silám přímo astronomickou částku ve výši 40miliard dolarů. [12]

Ironií osudu a fatální chybou americké administrativy té doby bylo fatální podcenění poválečného dění. Afgánskou protisovětskou armádu tvořili Mudžahedíni, ke kterým patřili ti nejchudší rolníci ale také takzvaní „warlordi“ – fundamentalističtí vojenští vojevůdci, kteří byli finančně zajištěni, a často byly reprezentanty významných arabských rodin, jako třeba Usama Bin Ládín. I když se v té době většina do té doby bojujících muslimů vrátila ke své původní obživě, tak právě tito bohatí a intelektuálně zdatní („islámští vůdci“) s vojenskými zkušenostmi využily poválečné situace k vlastním mocenským a etnickým bojům. Tento boj trval v Afganistanu bezmála 8 let. Tyto boje dali vzniknout hnutí Taliban. [12]

4.5.1 Hnutí Taliban a jeho charakteristika

Ideově je Taliban založen na kombinaci radikálního islámu a paštunského nacionalismu. K respektovaným členům hnutí patřili prominenti, z řad učitelů působících na islámských náboženských školách. Jádro tohoto uskupení tvořili paštunští studenti ti bývalí, jakož i současní. Podporu všeho druhu získávalo toto hnutí prostřednictvím bohatých Arabů, kteří vyslyšeli výzvu novodobého džihádu. Tálíbán (paštunsky a persky: طالبان; „studenti“) Taliban se stal během těchto střetů radikální nábožensko-politickou skupinou, jehož primárním cílem bylo ukončení bratrovražedné války („islámských vůdců-warlordů“), která panovala mezi jednotlivými etniky a klanovými vůdci v Afghánistánu. Na jedné straně stáli menšinové etnika Tádžiků a Uzbeků, kteří více méně podporovali převážně tádžickou vládu prezidenta Rabbáního, avšak nebyli vždy jednotni a tak jejich spolupráce byla vždy velmi slabá. Na straně druhé stáli paštunští klanoví vůdci. Zpočátku se dařilo vládě nakloněné části afgánské politické reprezentaci kontrolu, nad důležitými oblastmi, hlavně nad důležitým severem a středem země společně s hlavním městem, Kábulem. [12]

Velký, ne-li rozhodující vliv na tom měl poválečný ministr obrany, bývalý významný protisovětský Mudžadehín generála Ahmad Šáh Masúd, který se stal legendou. Postupem času, přesněji okolo roku 1994 se však přece jen více začal prosazovat Taliban. Důvodem bylo, jak jsem studiem a komparací statistických údajů té doby zjistila nedostatečná pomoc tehdejšího celého západního světa v čele s USA a neochota investovat do nové infrastruktury válkou zbídačeného, ideologicky již v této době rozděleného Afganistanu. [12]

Tálíbán měl naopak jak finanční tak i vojenskou podporu která neustále rostla od radikálních islámských kruhů ze zahraničí. Zcela evidentně měla tato významná pomoc za následek, že vládní koalice postupně ztrácela jednu část území za druhou, až Taliban v roce 1996 dobyl i hlavní město Kábul. Tento úspěch nebyl náhodný. V tomto období bojovalo na straně Talibanu i několik tisíc zahraničních dobrovolníků. Svou významnou roli zde sehrál Usáma bin Ládín, který talibským poskytl cenné rady ale zejména do hnutí proudily finanční zdroje jeho bohaté Saudsko Arabské rodiny. Byla ustavena vláda Tálíbánu. Prakticky se jednalo o totalitní stát založený na radikální verzi islamistického práva šaría. Do tohoto středověkého práva[12]

Byly implementovány některé staré Paštunské zvyky, které celou soustavu takto zavedeného právního kodexu značně přitvrdily. Do čela tohoto nového státu se postavil mullá Muhammad Umar a jeho poradci. Ve státních exekucích došlo na tradiční tresty jako například- veřejné popravy, bičování, ukamenování a utínání končetin. Zakázány byly naprosto civilizační potřeby, jako to že se muži nesměli holit, zakázána byla i hudba, televize, sportovní zápasy, a hlavně ženy musely být na veřejnosti zcela zahalené, nesměly chodit samy a nesměly pracovat. Lidé nesměli vytvářet a vlastnit podobizny lidí a zvířat. [12]

Země jakoby se uzavřela celému světu a postupně v něm převládla vláda náboženského teroru, situovaného hluboko do středověku. Opět se vynořila nenávist ke všemu křesťanskému jenž dle Talibanských dogmat, reprezentovalo západní kulturu. Křesťanská misijní činnost v tomto období se bez milosti trestala trestem smrti, třeba ukamenováním anebo jiným středověkým způsobem. Země byla nebezpečná pro všechny cizince ze západu. [12]

Nabízí se otázka, kde bral Taliban finanční podporu, od koho jí získával, když byla země zaostalá, orientovaná výhradně na zemědělství, primárně na pěstování opia.

Aby měl tedy Taliban finanční zdroje na další válečná tažení, potřeboval v první řadě zvýšit své příjmy prostřednictvím produkce opia (které však předtím pokrytecky oficiálně zakázal). Produkce opia během jeho vlády razantně vzrostla. Tuto produkci Taliban přísně kontroloval a postihovali ty pěstitele, kteří nezaplatili podíl ze zisku. [12]

Sem tam, světové zpravodajské sítě a televize přinesly krátké záběry z barbarského ničení unikátních historických památek, jako třeba sochy Buddhů v Bámjanském údolí, pocházející z 5. - 6. Století, nebo veřejnou popravu na fotbalovém stadionu. Tato situace pokračovala nejméně až do 11. Zář 2001, kdy provedli zahraniční příslušníci islámské organizace al- Kajdá sérií koordinovaných teroristických útoků ve Spojených státech amerických. [12]

Teroristé al-Kajdy unesli 4 letadla letící na komerčních linkách společnosti American Airlines a United Airlines. Dvě z nich (American Airlines č. 11, United Airlines č. 175) narazila do věží Světového obchodního centra v New Yorku. Nikdo náraz a následnou explozi nepřežil. Obě budovy byly zcela zničeny a v nich zahynuli lidé obývající tyto budovy. Třetí letadlo (American Airlines č. 77) narazilo do Pentagonu, sídla Ministerstva obrany USA v hlavním městě USA, Washingtonu, D.C. Čtvrté letadlo (United Airlines č.

93) se zřítilo v neobyvané oblasti v Pensylvánii když se ještě před nárazem rozpoutal na palubě letadla nelítostný boj na život a na smrt mezi teroristy a pasažéry který pravděpodobně znemožnil letět na Washington, D.C. Jako spekulace se jeví teze, že cílem tohoto útoku měl být Bílý dům anebo americký Kapitol. Tato gigantická teroristická akce si vyžádala život 2 996 osob včetně 19 únosců. Jediní vojáci, kteří během tohoto útoku zahynuli, bylo 55 vojáků ze 125 obětí, které zemřely v Pentagonu. Všechny ostatní oběti byli jen civilisté, pocházející celkem z 90 zemí. Tato událost rozpoutala nebyvalou celosvětovou aktivitu v boji proti mezinárodnímu terorismu. [12]

Spojené státy vyhlásily Válku s terorismem, a společně s Britskou armádou následně v reakci na tyto útoky provedly invazi do Afghánistánu aby svrhly hnutí Taliban, což se jim 13. Listopadu 2001 po masivní ofenzivě a za využití veškerých tehdy dostupných Hi-tech vojenských technologiích podařilo. Američané společně s Brity v tomto válečném konfliktu využívali kromě svých jednotek i síly takzvané Severní aliance. Ty byly, jak jsem zde již popsala většinou složené zejména z Tádžiků a Uzbeků. Těmto jednotkám již nemohl velet Ahmad Šáh Masúd. Agenti sítě al-Kajda jej kvůli spojení s „protitalibanskou“ západní aliancí zavraždili dne 9. září 2001. [12]

Toto jakési pozdní vystřízlivění a uvědomění si možné hrozby mezinárodního terorismu dalo základ k schválení zákona jako USA PATRIOT, který značně omezil občanská práva daná ústavou USA ve jménu boje proti terorismu. Dle Americké administrativy šlo o krok směřující do budoucího posílení anti-teroristické legislativy a pravomocí u svých bezpečnostních složek. Situaci po dobytí většiny území v Afganistanu, které dříve kontroloval Taliban, vystihuje příznačné konstatování velitele britských jednotek v Afghánistánu Marka Carletona-Smitha v rozhovoru pro list Sunday Times ze dne 5. října 2008 kdy prohlásil: *„V této válce nevíťezíme. Jde spíš o snížení násilí na ovladatelnou úroveň, aby boje mohly být plně pod kontrolou afghánské armády“.*

Aby bylo ukončeno násilí, bylo by dle jeho názoru potřeba vést mírové rozhovory jedině s vrchními zástupci Talibanu, kteří však tyto rozhovory s koaličními vojsky odmítly. Naopak zopakovali co je jejich cílem, tedy bojovat proti vojenským silám USA a NATO, dokud všechny tyto jednotky neopustí Afghánistán. [12]

5 NELEGÁLNÍ MIGRACE A JEJÍ ROZDĚLENÍ

Do oblasti zahrnující migraci patří celá řada typů a forem stěhování a následného usazení příslušníků některého národu z jednoho místa na druhé. Pro sympatizanty novodobého terorismu tyto formy prostorové mobility skýtají jisté možnosti a to ať už dříve, nebo později. Formy prostorové mobility totiž u migrantů na sebe úzce navazují. Znamená to, že dočasný pobyt migranta, se může změnit v trvalý, nebo může být z nejrůznějších příčin důvodem k přestěhování. Nechci se zde na tomto místě rozepisovat, že se dá migrace rozdělit na další podskupiny, nám bohatě postačí jen obecná typologie.

Podrobnější rozčlenění nám ukazuje, o jaký druh migrace jde, přičemž se dá s jistotou říci, že jich je celá řada.

Jako obecné členění migrace (viz. Oucho, 1995, str. 32, Rystad, 1992, str. 1170) se považuje klasifikace do těchto 4 typů:

- 1) Stálá (trvalá) migrace;
- 2) Pracovní migrace;
- 3) Přesuny uprchlíků;
- 4) Ilegální (nedokumentovaná) migrace.

Existuje migrace nedobrovolná (vynucená, násilná) a migrace dobrovolná (chtěná). Ta vyplývá z iniciativy migranta. V České republice se můžeme setkat s oběma typy, přičemž vynucená migrace je v dnešní době reprezentována vynucením odchodu ze země, přímo působením státní mocí (méně často forma, vyskytující se u politických odpůrců), nebo nepřímo pomocí strachu (většinou po nějakém válečném konfliktu způsobující humanitární katastrofu) či jinou formu nebo další okolnosti, které nutí k odchodu ze země. V Bakalářské práci se zabývám migrací dobrovolnou, která tvoří podstatnou část takzvaného migračního toku a týká se migrantů z islamistických států, přičemž není rozhodující, zda se jedná o chtěnou legální anebo nelegální migraci.[13] Dle mého subjektivního názoru se dnes dají zneužít všechny kategorie a kritéria, které popsal (Appleyardd, 1992 a Rogers, 1992).[14]

6 CÍLE A METODY

Následujícím cílem praktické části mé bakalářské práce, je analýza, zaměřující se na tři okruhy týkající se možného šíření a hrozby islamistického terorismu v ČR.

Soustředím se v ní hlavně na problematiku možnosti šíření islamistického terorismu v některých zemích EU v souvislosti s nelegální migrací a z toho vyplývajících rizik islamistického teroristického útoku v ČR.

Zároveň provedu analýzu strategie boje proti terorismu ČR na léta 2010-2012. Metodologií, kterou jsem ke svému záměru užila, jsou Analýza k redukci, organizaci, syntéze a sumarizaci informací, za pomoci komparace s cílem dát výsledným výsledkům význam.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 ANALÝZA VZNIKU PŘÍČIN SOUČASNÉHO ISLAMISTICKÉHO TERORISMU

V praktické části Bakalářské práce jsem k zjištění příčin současného islamistického terorismu zvolila metodu, komparace odborné literatury, a případové analýzy vybraných případů migrace jako bezpečnostního rizika v souvislosti s islámistickým terorismem.

7.1 Výsledek analýzy příčin islamistického terorismu

Studiem dostupných materiálů a jejich následnou analýzou, jsem dospěla k závěru, že rozvoji terorismu v posledním období přispěl proces Globalizace, což dokládá řada skutečností, při níž došlo k:

1. Celkovému provázání a spolupráci mezi jednotlivými státy, čímž ztrácejí hranice těchto států na významu.
2. Díky globalizaci dochází tak k novému fenoménu, a sice k tomu, že je velmi těžké chránit své zájmy a bezpečnost.
3. Kromě tohoto sebou dále přináší další aspekty jako třeba:
 - a) prohlubování ekonomických a sociálních rozdílů
 - b) nerovnoměrné čerpání a užívání přírodních zdrojů
 - c) nelegální migrace obyvatelstva
 - d) organizovaný zločin
 - e) nakonec i tak nebezpečný jev jako je mezinárodní terorismus.

Je nasnadě, že požadavky návratu k tradicím a náboženským nebo etnickým kořenům, můžeme zcela určitě chápat jako alternativu a obranu vůči invazi cizích hodnot z vnějšího světa, který je v očích, bránících se Globalizaci právě tím světem zkorumpovaným, který nechtějí následovat. Z tohoto výčtu možných motivů vyplývá a je zároveň jasné, že požadavky „antiglobalizačního“, nebo jiného charakteru mohou být uplatňovány pomocí násilí, ať už uvnitř, nebo navenek „ohrožených" společenství.

Během analyzování jednotlivých faktorů příčin vzestupu islamistického terorismu dnešního globálního světa, jsem dospěla k závěru, že je jak se alespoň domnívám, celá řada příznivých, přímo logistických faktorů, které poskytují novým teroristům nebývalé organizační možnosti pro plánování a provádění svých záměrů.

7.1.1 Hlavní faktory příčin pronikání islamistického terorismu:

- a) propustné hranice
- b) levná letecká doprava
- c) prostředky globální elektronické komunikace

Otevřené demokratické společnosti především na prvním místě jejich složité infrastruktury a informační sítě dnes více nežli jindy, nabízejí islámským teroristům ale nejen jim, řadu citlivých a velmi důležitých bodů, na které lze zaútočit i s velmi omezenými prostředky. Přitom přístup k nim, dostat se do blízkosti takovýchto cílů není pro dnešní teroristy dnešní doby složité.

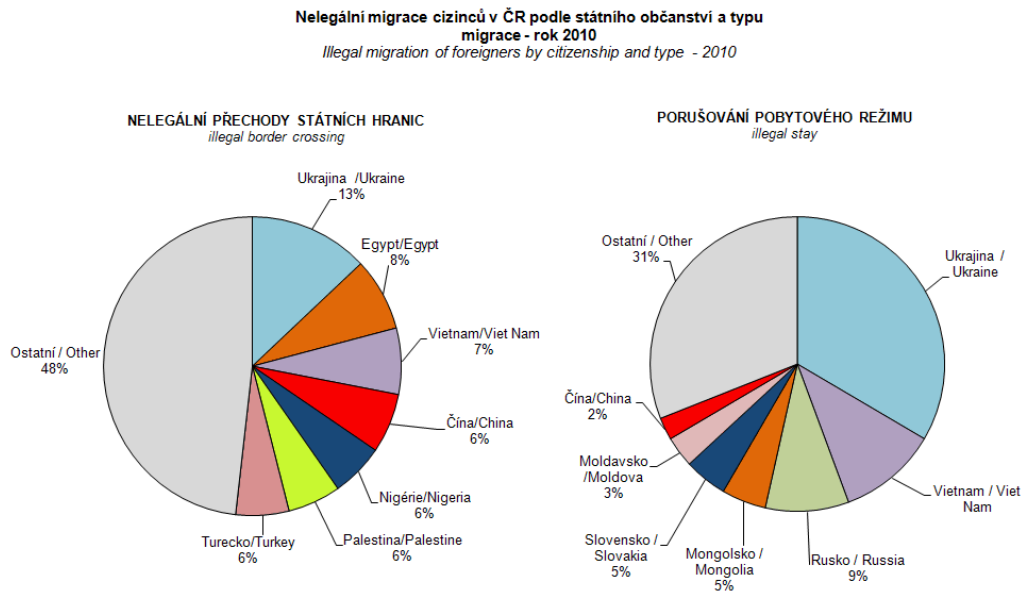
Dá se s jistotou tvrdit, že v dnešní době nemají žádné vážnější překážky, poněvadž liberální přístup demokratických společenství, výdobytky demokracie bývají ze strany novodobých teroristů zneužívány a zároveň využívány ve svůj prospěch.

7.2 Analýza nelegální migrace jako prostředek šíření islamistického terorismu

Významným, ne-li nepostradatelným prostředkem k šíření islamistického terorismu je nelegální migrace. Aby mohl totiž terorista plnit úkoly jemu dané teroristickou organizací, musí se nejprve dostat do destinace, kde se nachází strategický cíl útoku. Ale ještě než se tak stane, musí si zřídit základnu, nejlépe někde poblíž místa útoku, často to bývají sousední státy s výhodnou geografickou polohou, jako třeba naše republika, která svojí geografické polohou v srdci Evropy přímo vybízí k takovému výběru.

Dalším kritériem výběru místa k základně teroristé vybírají dle toho, kde mají nejsilnější zastoupení, zda je na takovémto území silná národní komunita. V případě islamistického terorismu komunita věřících, kteří vyznávají islámskou víru. V neposlední řadě jsou pro výběr důležité historické souvislosti, kořeny, které tu nebo onu destinaci předurčují. Myslím tím zejména samotný fakt, že náš stát fungoval jako významná „logistická základna“ již v nedávné minulosti, což dokazuje řada dokumentů a bylo to zde již dostatečně popsáno.

Na těchto historických základech dob minulých, vyrostla, dospěla druhá a třetí generace imigrantů, kteří již sice ztratili napojení na zemi svých rodičů, přičemž tento fakt bývá, jak se dnes ukazuje velice zásadní.

Obr. 1 Zdroj: Český statistický úřad. [15]

Analýzou materiálů MV jsem dospěla k těmto závěrům.

- a) dospěla nová generace muslimů dnešní doby, kteří jsou již plnohodnotní občané demokratických společností a budí navenek dojem zcela nekonfliktního, plně integrovaného islámem řízeného společenství.
- b) tyto dnešní „integrovaní“ teroristé, chtějí někam a k někomu patřit, protože ačkoliv se těší z výtobytků demokratických společností na jedné straně, cítí se na té druhé být pro svoje kulturní a náboženské rozdíly s prostředím, ve kterém žijí vykořenění.
- c) důsledkem spojení bodů a), b) tak dochází již trvá bezmála dvacet let k tomu, že tyto již „navenek integrovaní muslimové“ z důvodů, i těch méně závažných jako je podpora terorismu organizují nekontrolovatelnou migraci a tím přispívají k přistěhovalectví a to jak legální, tak i nelegální formou.

Jak ukazují některé analýzy MV a specializovaných pracovišť PČR, nebezpečí migrace spočívá zejména v tom, že může vyvolat v cílových zemích ohrožení vnitřní stability společnosti a ohrozit bezpečnostní situaci.

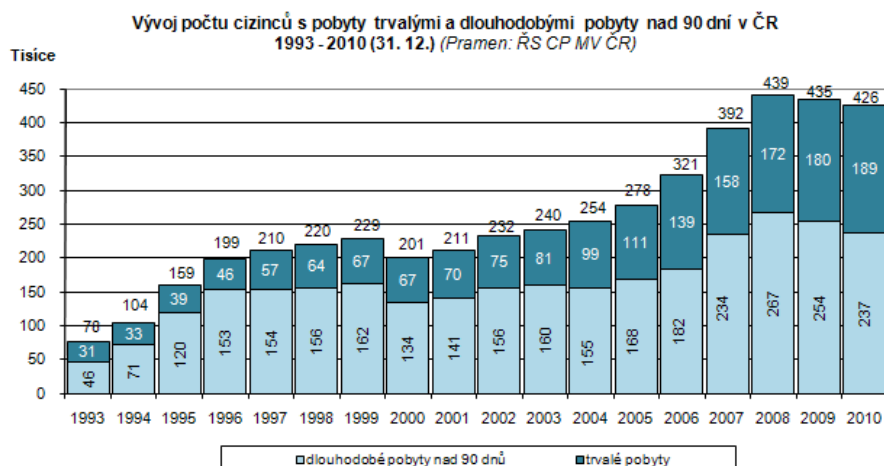
Často bývá spojována s celou řadou provázející trestné činnosti, jako je :

- přehraniční trestná činnost
- organizovaná převaděčská kriminalita
- obchod s lidmi

Toto s sebou samozřejmě přináší navýšení podílu struktur organizovaného zločinu, se kterým islamistický terorismus vždy spolupracoval. Mezinárodní společenství tuto situaci vnímá jako vážnou bezpečnostní hrozbu, která s sebou přináší především nárůst aktivit teroristických skupin na poli nelegální migrace.

Syntézou těchto shora uvedených závěrů analýz jsem dospěla k závěru, že fenomén nelegální migrace je třeba spatřovat ve dvou rovinách.

1. Nelze hovořit „pouze o případech nelegálního vstupu osob přes státní hranice na území daného státu z různých důvodů či případech nedovoleného způsobu opuštění státu.
2. Rizika vyplývající z nelegální migrace pro náš stát ale nejen pro něj jsou tak spíše spojené zejména s případy nelegálního pobytu na území našeho státu je což je patrné z obr. č. 2
3. Vzhledem k tomu, že od roku 2007 není střežena takzvaná „zelená hranice“, údaje o počtech migrantů rapidně poklesl. Statistické údaje mnou studované nebyly z mého pohledu dostatečně validní, a proto jsem se jimi nezabývala. Je třeba je brát s patřičnou rezervou, neboť je od roku 2007 kdy jsme vstoupily do „schengenského prostoru“ státní- takzvaná „zelená hranice“ bez ochrany, ta se dosud omezuje jen na části mezinárodních letišť.

Obr. č. 2 Český statistický úřad. [15]

7.3 Analýza nelegální migrace po roce 2007 - „Schengenský prostor“

Vstupem České republiky do „Schengenského prostoru“ v roce 2007 dochází k postupnému snižování počtu zjištěných nelegálních migrantů, a to z prozaického důvodu. Byly zrušeny kontroly na hranicích a postupně se veškerá ochrana vnějších hranic přesunula do vnitrozemí. Statistické údaje o počtech zadržených běženců, migrantů se tak drakonicky snížil, dokonce se začal prosazovat naprosto nesmyslný názor, že migrace vlivem chybějících čísel ve statistikách neexistuje. A tak není divu, že se klasická migrace vlivem vstupu naší republiky do „schengenského“ prostoru postupně vyvíjela a přizpůsobila se novým podmínkám.

Během studia některých konkrétních případů, které v nedávné minulosti šetřila Policie České republiky, přesněji její některé specializované pracovištěm jsem dospěla k zajímavým zjištěním a poznatkům, které nekorespondovaly s oficiálními údaji, soustředěných v oficiálních pramenech, zejména pak prezentovanými v otevřených zdrojích atd.

Z jednotlivých případů, které blíže rozeberu v případové analýze, totiž vyplývá, že po celou dobu od vstupu do „schengenského“ prostoru, byly zaznamenány pokusy v organizování převozu běženců z rizikových oblastí, které jsou pověstné svou islámskou radikalizací.

Jmenovitě se jednalo o oblasti Iránu, Afganistanu, Egypta, Sýrie a v posledních několika let i z Pakistánu. I když se v těchto případech jednalo spíše o převozy jednotlivců, nebyli výjimkou i nákladní vozidla, která jsou schopná pojmout i celé skupiny běženců, kteří se do Schengenského prostoru dostávají nelegální cestou přes nejrůznější cesty.

Motivem, jakýmsi spouštěcím mechanismem této migrace a tedy i poptávky po službách shora uvedených skupin, vždy byl a bude, vojenský konflikt ve zdrojové zemi, nejvíce však nízká životní úroveň a vyhlídky na lepší životní podmínky v cílových destinacích a naprosto nedostatečná ochrana vnějších hranic „schengenského prostoru“.

Dále pak nedostatečný, až rigidní cizinecký systém, který lze snadno a prakticky beztretně obcházet.

Zjistila jsem, že již počátkem června 2010 byla situace natolik vážná, že bylo v Německu již na 150 zadržených běženců z Iránu, kteří byli zadrženi v průběhu několika měsíců. Všichni až na drobné výjimky požádali o politický azyl, který jim zajišťoval jistou právní ochranu a lhůtu setrvání v Německu, jakož i volný pohyb. V těchto případech bylo zdrojovou zemí Řecko, přesněji některý z jeho přístavů. Většina transferů běženců odtud byla převezena nákladními vozidly a kamiony. Česká republika v tomto případě byla jen zemí tranzitní.

Další analýzou současného stavu na poli nelegální migrace vyplývají závažné skutečnosti. Jakmile se totiž některý z migrantů nebo přímo jejich celé skupiny dostanou do Evropy, chtějí zde zůstat. V posledních bezmála pěti letech byly opakovaně zaznamenány prvky zneužívání důvodů k udělení víz, k pobytu-pohybu cizinců.

Uváděné důvody jsou uváděny zcela účelově a nezakládají se na pravdě. Udělení víza neslouží ke svému účelu, ale jsou zneužívána k tomu, aby se migranti dostali do EU a následně pokračovali do jimi vybraných destinací. Zneužíván je tedy celý systém nejen v České republice ale v celé EU. Cizinci se do ČR dostávají zdánlivě legální cestou, ale důvody pro pobyt, které uvádějí, jsou účelově zastírané.

Během studia a následné analýzy tohoto stavu jsem zjistila, že jednou z hlavních příčin proč došlo k nárůstu nelegálně se zdržujících osob z rizikových oblastí podporujících islámský terorismus na našem území je skutečnost, že byla koncem roku 2010 náhle spuštěna a spontánně dokončena tzv. „reorganizace“ cizinecké policie. Prakticky k tomu došlo během několika málo měsíců. Odešlo, anebo přešlo na jinou problematiku téměř 1000 policistů Cizinecké policie.

Zjistila jsem, že stejnou reorganizací mají v rámci úspor projít policie s cizineckou problematikou i u ostatních členských zemí EU. Pro příklad uvádím, že v Německu je tento proces rozložen na rozpětí deseti let. Jen čas ukáže, do jaké míry byl způsob reorganizace v České republice šťastný, neboť byla spuštěna, aniž by některé pracoviště cizinecké policie věděla, jak bude pokračovat jejich činnost v roce 2011. Téměř až do konce do roku 2011 byla činnost Cizinecké policie přinejmenším paralyzována.

Došlo k převedení celé pobytové agendy na OAMP (Odbor azylové a migrační politiky MV), která spadá do kompetence Ministerstva vnitra a je již mimo Policii České republiky. Policii tak zůstala jen represivní úloha a pobytová agenda se tak dostala mimo její působnost, což se mi samo o sobě jeví jako nešťastné řešení.

V systémových změnách, které uvádím, se odráží neuspokojivý stav, již déle trvajících fenoménů na poli migrace, kterým jsou padělky běžných dokladů občanů EU.

Nejvíce se jedná o padělky OP, ŘP, CD ale i jiných dokladů, které jsou většinou duplikátem originálu anebo jsou vystavovány na základě již ztracených dokladů. Vyskytují se v nepřehledném množství, nejvíce se padělají doklady Slovenska, České republiky, Rumunska a Bulharska, jakož i ze zemí bývalého Sovětského svazu. Cizinec, v našem případě potencionální sympatizant teroristického hnutí, disponující dokonalým padělkem má neomezený pohyb v EU zóně a značně mu to usnadňuje vstup i samotný pobyt na takových územích. Při běžné policejní prohlídce je prakticky nemožné, takto zjistit pravou totožnost cizince. Často jsou touto jednoduchou metodou získány nové identity rizikových osob.

Migrace a imigrace ať už se jedná o jakoukoliv její formu, se tak z mého pohledu stává hrozbou, jejíž důsledky jsme si vážně začali uvědomovat až po událostech 11. Zářij v USA. Zejména v dnešní době se tento problém stává palčivým a řada zemí pověstných svým pozitivním, a velmi liberálními postoji k migrujícím imigrantům a z toho pramenícího „Multikulturalizmu“ přehodnocují své stanoviska a postoje k tomuto novodobému fenoménu myšlenkového a politického proudu.

Analýzou materiálů MV jsem zjistila, že od 1. června 1999 do konce roku 2007 zjistily útvary Policie ČR téměř 115 000 cizinců, kteří na území České republiky pobývali neoprávněně, případně zde vykonávali činnosti, ke kterým neměli příslušné povolení.

Provádění kontrol ve vnitrozemí byla v době před vstupem do „schengenského“ prostoru věnována náležitá pozornost.

Eliminace nelegální migrace a tím i snížení rizika ve formě neoprávněného pobytu, který je využíván v rámci islamistického terorismu je důležitým faktorem na poli boje proti nelegální migraci jako nástroje terorismu.

Další analýzou materiálů MV jsem dospěla k závěru, že se neustále od roku 2007 snižuje počet kontrolní činnosti Policie ČR na tomto poli, což vede k nárůstu případů nelegálních pobytů spojených s migrací a tím i nárůstu potenciačního rizika využití migrace jako prostředku islamistického terorismu.

V rozpětí let 2007 až 2011 bylo například zjištěno více jak 45 000 cizinců v nelegálním postavení, což činí nárůst o 35% oproti období před vstupem do „schengenského prostoru“.

Z toho celých 18,5% tvořili migranti z destinací pověstných svou radikalizací a podporou islamistického terorismu.

7.4 Analýza rizik islamistického teroristického útoku v ČR

Rizikovými faktory pro Českou republiku zůstávají z pohledu její zahraniční politiky zejména přítomnost jejích ozbrojených sil v Afghánistánu, proamerická a proizraelská politika, dříve vysílání Rádia Svobodná Evropa a nebo její příslušnost k mezinárodní protiteroristické alianci.

Z pohledu České republiky se nejvíce rizikovými destinacemi jeví geografické oblasti Afghánistánu – Pákistánu, Severního Kavkazu, Západního Balkánu a Blízkého Východu. Mimo skupiny z těchto oblastí považujeme dále za zájmovou kurdskou menšinu. Primárně se jedná o sympatizanty Kurdské strany pracujících a Tureckého Hizballáhu.

Dalším rizikovým faktorem pro Českou republiku mohou být vazby radikálních wahabistických, popř. salafistických uskupení, které se vyskytují v zemích Západního Balkánu, mající kontakty s komunitami z těchto zemí v České republice. Zaznamenány byly i cesty zástupců těchto radikálních uskupení do mešit a modliteben a návštěvy zmíněných komunit v České republice. Jistou komplikací pro orgány Policie České republiky je v tomto případě bezvízový styk se zeměmi Západního Balkánu (kromě Kosova).

Jako nejvíce kriticky důležitá zůstává oblast radikalizace v Evropě a ve světě, dotýkající se imigrantů z islámských zemí či konvertitů. Můžeme sledovat případy tzv. sebera-

dikalizace, kdy dotyčná osoba samostudiem a vlastní přípravou mění své extrémní názory do radikální formy anebo ostatní známé formy radikalizace, tj. ve vězeních, v náboženských centrech či prostřednictvím internetu. S radikalizací úzce souvisí i následné rekrutování pro teroristické aktivity, jak na domácí půdě, tak v cizině.

V rámci České republiky byly v minulém roce zaznamenány případy konvertitů z řad občanů České republiky s bohatou násilnou trestní minulostí. Uvedené osoby konvertovaly převážně v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Jako zajímavá se z pohledu vnitřní bezpečnosti České republiky jeví především možná radikalizace těchto konvertujících osob.

Českou republiku tak lze nadále z hlediska potenciálního působení teroristických organizací spíše považovat za zemi zneužívanou osobami podezřelými z napojení na teroristické organizace jako svou logistickou základnu.

Zpravidla je využívána k tranzitu osob, získávání materiálního a finančního krytí, usnadnění vstupu, pohybu a pobytu v zemích „schengenského“ prostoru, anebo jako místo pro páchaní jiné trestné činnosti.

K bezpečnostním rizikům v souvislosti s teroristickým útokem, nabývají na významu, zejména se vstupem ČR do schengenského prostoru cizí, pozměněné a padělané cestovní doklady. Jsou v ČR využívány zejména v souvislosti s ekonomickou migrací, ale mohou se na ně pod falešnou identitou skrývat i osoby napojené na mezinárodní organizované zločinecké struktury či terorismu.

V prvním pololetí 2010 bylo odhaleno celkem 85 osob zadržených při nelegální migraci na území ČR, které použily neregulérní cestovní doklad, což představuje 4,5% z celkového počtu osob zjištěných v minulosti při nelegální migraci.

8 PŘÍPADOVÉ ANALÝZY

Vybrala jsem několik případů, vyšetřovaných v souvislosti s nelegálním vstupem osob na území České republiky, které jsou podezřelé z podpory islamistického terorismu, a z důvodu malé četnosti takovýchto případů jsem zvolila případy s rozmanitým zaměřením.

8.1 Případy mezinárodních zatýkacích rozkazů - podpora terorismu

Na počátku roku 2011 řešily orgány činné v trestním řízení případ osoby pákistánské státní příslušnosti, na kterou byl vydán mezinárodní zatýkací rozkaz pro terorismus a která v České republice požádala o mezinárodní ochranu. Pákistánská strana nereagovala na žádosti orgánů činných v trestním řízení České republiky a nedoplnila spisový materiál týkající se výše uvedené osoby. Zmíněná osoba byla držena v extradiční vazbě v České republice, odkud byla po uplynutí zákonné lhůty propuštěna.

Výsledek tohoto postupu je patová situace a možné udělení mezinárodní ochrany této osobě. Jak jsem během dalšího studia zjistila, nebyl to jediný případ tohoto druhu. Podobná situace byla řešena i v rámci trestního řízení, které se týkalo osoby uzbecké státní příslušnosti. Na uvedenou osobu byl rovněž vydán mezinárodní zatýkací rozkaz v souvislosti s podporou islamistického terorismu a uzbecká strana také nereagovala na žádost o doplnění spisového materiálu. Tato osoba rovněž dále zůstává na území České republiky pod mezinárodní ochranou.

8.1.1 Výsledek analýz případů mezinárodních zatýkacích rozkazů - podpora terorismu

Výsledkem analýz těchto případů byly zjištěny nedostatky současné legislativy v souvislosti s terorismem. Ačkoliv má boj proti terorismu svoji celosvětovou prioritu, na těchto dvou případech justiční spolupráce je vidět jak se dá zneužívat institutu mezinárodní ochrany a liberálnosti našeho právního systému. Neochota spolupracovat v boji proti terorismu se zdrojovými zeměmi odkud potencionální sympatizanti islamistického terorismu pocházejí, ukazuje na špatnou mezinárodní spolupráci, která je v těchto případech téměř vždy jednostranná. Ukazuje se, jak je snadné i pro sympatizanty islamistického terorismu dostat se do České republiky, čímž svou přítomností byť omezenou, zvyšují rizikovitost území našeho státu a popis tohoto druhu nelegální migrace by vydal na samostatnou práci.

8.2 Příklad teroristické skupina Jamaat Shariat v ČR

Jako další případ jsem vybrala dosud bezesporu nejrozsáhlejší případ působení části teroristické organizace na území České republiky, která vykazuje veškeré znaky zločinecké organizace. V dubnu 2011 realizoval ÚOOZ¹ skupinu sedmi pachatelů z Ruské federace, Bulharska a Moldavska, kteří byli napojeni na radikální salafistickou organizaci Jamaat Shariat, pro kterou zajišťovali výrobu a distribuci padělaných dokladů.

Na tomto případě lze velmi dobře demonstrovat hned několik prvků, která jsou nezbytné pro založení a samotnou existenci prakticky jakékoliv zločinecké, i teroristické organizace. Jednalo se o prvky nelegální migrace - napomáhání pobytu na území cizího státu a celého „schengenského“ prostoru formou padělaných osobních dokladů, což opětovně potvrzuje hypotézu, že jsou tyto prvky účinnými prostředky islamistického terorismu a zároveň se v procesu této případové analýzy potvrdila role našeho státu, jako významné logistické základny.

V průběhu vyšetřování bylo zajištěno množství zbraní, munice, padělků peněz, osobních dokladů a omamných a psychotropních látek. Současně byli ve Spolkové republice Německo na základě evropského zatýkacího rozkazu zadrženi další dva členové skupiny, kteří byli vydáni do České republiky.

Jako velmi zajímavou skutečnost uvádím, že v rámci tohoto případu bylo zjištěno ubytovací zařízení - základna, kde se zdržovala jedna z podezřelých osob. Ubytovací zařízení se nacházelo v Praze a bylo izolováno od okolního světa. Uvnitř pobývalo 18 osob muslimského vyznání převážně z oblasti Severního Kavkazu a Středního Východu. Režim v tomto zařízení vykazoval znaky polovojenského režimu a byl veden osobou ze Severního Kavkazu. V objektu se nacházela modlitebna, improvizovaná tělocvična a střelnice.

Tato část objektu zjevně sloužila k výcviku teroristů. Bylo zjištěno, že se tyto osoby na tomto místě střídaly v pravidelných cyklech a policie s největší pravděpodobností zadržela jen část skupiny. Mohlo jít o pobyt spojený s aklimatizací po zranění v boji a po jisté době „rekonvalescence“ v „pražské základně“ se tito rekruti vydávali zpět, na některou

¹ PČR SKP V Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

z misí, kterou zde plánovali.

Ruská federace požádala o vydání jedné z podezřelých osob. Tato osoba se měla na území Ruské federace dopustit vraždy vysokého policejního důstojníka. Tento čin měl spáchat ve spolupachatelství dalších dvou osob, které se dříve zdržovaly na území České republiky, které však zahynuly při přestřelce s ruskými bezpečnostními složkami. Některé ze stíhaných osob jsou v České republice žadateli o mezinárodní ochranu a další uzavřely fiktivní sňatky za úplatu s českými státními příslušníky převážně romské komunity tak, aby získaly na území našeho státu trvalý pobyt, což můžeme chápat jako další sofistikovaný způsob nelegální migrace.

8.2.1 Analýza případu teroristické skupiny Jamaat Shariat v ČR

Výsledkem analýzy tohoto případu bylo zjištěno, že všech 18 osob tedy 100% organizace bylo na území České republiky nelegálně, a části skupiny sloužily ke krytí jejich činnosti kompletní sady falešných dokladů s novými identitami. Někteří její členi zde působili déle než jeden rok. Dále se potvrdilo, že tito islamističtí sympatizanti terorismu migraci za účelem legalizovat tak pobyt svým dalším stoupencům podporovali a dále organizovali formou účelových sňatků.

8.2.2 Padělatelská organizace a skupiny pachatelů v ČR

Jednalo se o případ 13 osob zatčených téměř po roce a půl prověřování podezřelých, ze zvlášť závažného zločinu účasti na organizované zločinné skupině a zvlášť závažného zločinu padělání a pozměnění veřejné listiny, spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupině. Policie dokumentovala na území ČR padělatelskou dílnu, která byla za posledních deset let jednou z největších padělatelských dílen vůbec.

Specializovala se výhradně na slovenské doklady a to jak OP, ŘP tak CD. Padělané doklady měly dle dosavadního odborného posouzení vysoký stupeň kvality a při běžné kontrole policie je jejich nepravost prakticky nezjistitelná. Zajištěna byla celá padělatelská dílna, a materiál sloužící k padělání. Kompletní sada dokladů se prodávala v rozpětí 3-4000 Euro. Významná část klientely byla z řad Bosenských Srbů žijících na Slovensku a v Rakousku, kteří se hlásí k radikálnímu islámu. Několik těchto padělaných dokladů se našlo v osobním držení osoby, která je podezřelá z napomáhání terorismu v Rakousku.

V celém případě se odráží současný trend organizovaných zločineckých skupin na poli nelegální migrace jako nástroje islamistického terorismu.

8.2.3 Analýza Padělatelské organizace a skupiny pachatelů v ČR, Slovenska

Výsledkem analýzy tohoto případu bylo zjištěno, že z 13 zatčených osob jich 7 mělo padělané, nebo pozměněné doklady, tedy celých 50% členů organizace. Někteří vyznavači islámu, z řad Bosenských Srbů, na území Slovenska, měli během policejního zákroku i několik dokladů na různá jména. Během domovních prohlídek byly nalezeny stovky částí nebo i celé doklady v různém stádiu rozpracování. Využívali tu nejmodernější technologii, včetně tisku hologramů a jiných ochranných prvků.

9 STRATEGIE BOJE PROTI TERORISMU PRO LÉTA 2010-2012

Nová Strategie boje proti terorismu v ČR vychází z („Národního akčního plánu boje proti terorismu, přesněji jeho aktualizované znění pro léta 2007 – 2009“). Jeho celkové pojetí se však od předchozích materiálů značně liší, jak sám tento materiál uvádí.

Zásadní změna oproti předešlé úpravě, je v samotném názvu pramenu. Není již tedy nazýván „Národním akčním plánem boje proti terorismu, ale zcela nově „Strategie boje proti terorismu pro léta 2010-2012“.

Úvod tohoto dokumentu vyjadřuje priority v oblasti boje proti terorismu České republiky. V této části dokumentu je vyjádřen prioritní postoj naší společnosti k terorismu jako takovému, přičemž je zde vyjádřena celá řada oblastí, kterých se to dotýká jako například organizovaného zločinu, náboženských, národnostních a sociálních konfliktů, začleňování migrantů do většinové společnosti, hospodářských nebo ekologických rizik.

Je v něm vyjádřena potřeba vytvoření mezinárodní celospolečenské fronty, a hodnotí nedostatky na poli národní a regionální odpovědnosti. Zmiňuje zde zcela nové vývojové trendy v oblasti rizik, které jsou reprezentovány ohrožením kritické infrastruktury státu nebo možnosti zneužití chemických, biologických, radioaktivních látek a jaderných materiálů. Zároveň zdůrazňuje nutnost neustále analyzovat a vytvářet nové obranné mechanismy k novým formám Modus operandi teroristů, které jsou stále více zaměřovány na takzvané měkké cíle, kterými jsou obecně všechna místa s velkou koncentrací osob, jako jsou (hypermarkety, kulturní a sportovní akce, turistické destinace atd.). Neopomíná ani cíle jako jsou zahraniční mise, na kterých se podílejí příslušníci armády ČR, jaderné elektrárny, letecká doprava včetně letišť a všechny objekty nezbytné pro chod státu. [16]

Upozorňuje na rezervy na poli spolupráce mezi **veřejným a soukromým sektorem**. To se týká nejen provozu, které nakládají s nebezpečnými (zejména chemickými) látkami, tak se subjekty, které by se mohly stát cílem teroristického útoku nebo výhrůžek takovým útokem (hotely, hypermarkety, restaurace, sportovní či kulturní zařízení apod.). S těmito subjekty musí celostátní či regionální bezpečnostní složky vytvořit trvale použitelné komunikační kanály pro případ ohrožení. [16]

Zmiňuje postoj protiteroristického úsilí České republiky a spolupráci na všech úrovních a to EU, OSN. Dotýká se Stockholmského programu pro oblast svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanu (2010 – 2014) jehož implementace již započala.

Upozorňuje a varuje na velké rozdíly mezi členskými zeměmi v oblastech případného ohrožení, tak ve fungování bezpečnostních systémů.

Za nejucelenější statistiku, která má vztah k ohrožení EU terorismem označuje zdroj materiálu Europol TE-SAT report (European Union Terrorism Situation and Trend Report).²

Dokument obsahuje základní principy boje proti terorismu, které jsou:

Základní principy v boji proti terorismu:

- respektování principu demokracie a ochrany lidských práv
- spolupráce a sdílení informací mezi zainteresovanými institucemi
- prohlubování zapojení České republiky do mezinárodních aktivit
- prověřování (cvičení) schopností celit hrozbě terorismu
- vzdělávání; informování veřejnosti v účelném a přiměřeném rozsahu

Odrážejí se v něm souhrnně principy potřeby zajistit a zabezpečit klíčové protiteroristické agendy, a vyjadřuje vůli sjednotit je. Dokument také vyzývá k nalezení účinných mechanismů, které by když ne znemožnily, tak alespoň eliminovaly případné dopady teroristické hrozby a označuje je jako nežádoucí stav, při němž by ohrožený stát počal jednat, až taková rizika nebo přímo teroristický útok nastane. Kriticky a objektivně hodnotí nesplněné úkoly publikované v Národním akčním plánu a to včetně jeho všech aktualizací. Za viníka tohoto stavu označuje ty úkoly, jejichž plnění vyžadují nejen meziresortní, ale zejména široký politický konsensus a nedostatek finančních prostředků. Opět se jako již mnohokrát v jiných materiálech podobného typu odvolává na propagaci zásadních hodnot, jakými jsou demokracie, principy právního státu a respekt k lidským právům. [16]

Samotný dokument strategie boje proti terorismu je rozdělen do pěti základních oblastí, které mají v nadcházejících letech zajistit účinný obranný mechanismus našeho státu proti terorismu.

² www.europol.europa.eu/publications/eu_terrorism_situation_and_trend_report_te-sat/tesat2009.pdf

- Oblast č. 1: Zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty, zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činnosti.
- Oblast č. 2: Ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury respektive jiných cílů, potenciálně zranitelných teroristickým útokem.
- Oblast č. 3: Bezpečnostní výzkum, vzdělávání a informování veřejnosti ve vztahu ke konkrétním aspektům boje proti terorismu.
- Oblast č. 4: Prevence radikalizace ve společnosti a boj proti rekrutování do teroristických struktur.
- Oblast č. 5: Legislativní a mezinárodně-smluvní otázky.³ [16]

9.1 Zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty, zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činnosti.

Závěr tohoto dokumentu sumarizuje priority České republiky v oblasti boje proti terorismu, **zlepšení komunikace a spolupráce mezi subjekty, zapojenými do boje proti terorismu a zkvalitňování podmínek pro výkon jejich činnosti.** [16]

Dokument analyzuje předpoklady úspěšného boje proti terorismu, objevují se v něm potřeby rychlého získání informací a volání po schopnostech s takovou informací stejně rychle ne-li rychleji pracovat. Konstatuje se v něm, že je také potřeba pružné výměny informací a celkové zlepšení vzájemné spolupráce mezi zainteresovanými subjekty, (zejména zpravodajskými a policejními) složkami doma i v zahraničí. Vyzdvihuje význam nutnosti vybudování pracoviště, které bylo již nastíněno v koncepci výstavby data videokonferenční spolupráce integrovaných operačních středisek a krizového řízení v roce 2003. [16]

Dále se podrobně hodnotí nutnost dodržování stanovených mezinárodních závazků států, a stanovuje nutnost vybudování Společné zpravodajské skupiny.

³ Strategie boje proti terorismu pro léta 2012-2012

Určuje všem resortním i mimoresortním organizacím, jakož i ostatním zpravodajským službám (Úřad pro zahraniční styky a informace, Vojenské zpravodajství) k tomu, aby své informace primárně poskytovaly Bezpečnostní informační službě. Kvituje vhodnost a hodnotí přínos, jakým bylo zřízení Národního kontaktního bodu pro terorismus, který zahájil svou činnost již 30. března 2009 při Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR⁴. [16]

9.1.1 Oprávnění bezpečnostních složek, zapojených do boje proti terorismu

V této části dokumentu je vyjádřena naléhavost rozšíření některých oprávnění zpravodajských služeb a Policie České republiky. Jako důvody tohoto kroku, strategie uvádí zlepšení schopnosti v boji proti mezinárodnímu terorismu. Vyjadřuje také potřebu nutnosti rychlé reakce na podněty a žádosti příslušných zahraničních orgánů. Během studia tohoto materiálu se mi zejména líbila ta část, která poukazovala na nutnost vybudování účinného kontrolního mechanismu, který by byl s tímto procesem svázán, neboť rozšiřování pravomocí zpravodajských služeb je třeba takové zásahy činit jen v mezích určených zákonem.

Je zde pamatováno i na základní lidská práva a svobody. Dokument vyzývá k nejvyšší možné míře respektování nakládání s osobními údaji. Jako nová se jeví v oblasti elektronických komunikací¹². Dokument řeší, celou řadu velmi důležitých aspektů, spojených s odstraněním legislativně-technických pochybení v minulosti¹³. Velký důraz je zde kladen na známý problém týkající se povinností provozovatelů serveru elektronické pošty a internetových serverů, uchovávat a poskytovat potřebné údaje oprávněným orgánům. V tomto případě je tím myšlena Policii České republiky a zpravodajské služby. S touto problematikou souvisí řešení celé řady dalších úkolů, se kterými tento dokument počítá jako například zajištění provozních a lokalizačních údajů tak, aby byli tyto údaje povinni

⁴ Národní kontaktní bod pro terorismus (NKBT) začal být budován na základě usnesení Výboru pro zpravodajskou činnost č. 18 ze dne 4. července 2008. NKBT je specializované a centrální komunikační, informační a analytické pracoviště Policie České republiky působící po linii boje proti terorismu. (<http://www.policie.cz/clanek/nkbt.aspx>)

předávat všichni provozovatelé serveru elektronické pošty a internetových serverů. Materiál kritizuje dosavadní praxi neposuzovat tyto provozovatele jako poskytovatele služeb elektronických komunikací, nýbrž jako poskytovatele služeb informační společnosti. Znovu je zde zmiňována nutnost kontrolních mechanismů a veškerá navrhovaná rozšíření oprávnění jsou vnímána ve vztahu ke zpravodajským službám, jako preventivní opatření. Zároveň se, jak jsem již zde uvedla, toto opatření dotýká vytvoření vhodného rámce kontroly zpravodajských služeb České republiky. [16]

9.2 Ochrana obyvatelstva, kritické infrastruktury respektive jiných cílu, potenciálně zranitelných teroristickým útokem.

Analýzou této části strategie, jsem dostala ucelenou představu o prioritách v oblasti ochrany obyvatelstva a kritické infrastruktury. V celé této části strategie, snad více než jinde, se objevuje klíčové slovo prevence, které se v tomto materiálu neustále opakuje. Řeší preventivní aktivity našeho státu v souvislosti s odstraňováním následku útoku a také jsou zde nastíněny možnosti řešení samotného dopadu teroristického útoku v případě, když nestane. Jako klíčová platforma na odstraňování následku možných teroristických útoku je zde zmiňován jednotný integrovaný záchranný systém. V této pasáži strategie je vyzdvížena naléhavá potřeba, stanovit metodickou a koordinační úlohu Policie České republiky. Tato výzva je směřována především na pracoviště operačních středisek složek integrovaného záchranného systému. Jde o celkové zlepšení v oblastech komunikace a schopnosti rychle přenášet získané informace. Byla jsem překvapena, nad celkovou koncepcí této části dokumentu, a uvědomila jsem si, s jakým důrazem na preventivní aktivity byl tento materiál vytvořen. Jsou zde například přímo uvedeny dokumenty, které se touto oblastí zabývají. [16]

- 1) „Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“. Tímto dokumentem, jak jsem pochopila, plní zároveň ČR některé závazky vyplývající z mezinárodních úmluv. Strategie tento dokument označuje jako základní dokument této oblasti. [16]

- 2) „Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020“. Jedná se o koncepci a souhrn úkolů a opatření, kterých je potřeba s bojem proti terorismu. [16]
- 3) „Koncepce krizové připravenosti zdravotnictví České republiky“. Který řeší snížení zdravotních následků při mimořádných událostech velkého rozsahu na území České republiky, zvláště v případě radiačního, chemického nebo biologického ohrožení. [16]
- 4) „Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení“ schválená usnesením Bezpečnostní rady státu ze dne 16. listopadu 2004 č. 14, která dále stanovuje cílové skupiny vzdělávání a vymezuje obsah vzdělávacích programů v uvedené oblasti. [16]

Myslím, že celková úroveň v ČR na poli ochrany obyvatelstva a kritické infrastruktury, je z pohledu komparace s dalšími vyspělými zeměmi světa na úrovni, kterou si může náš stát v současné době dovolit, a to i s výhledem do budoucnosti. Nesouhlasím proto s názorem vyjádřeným ve strategii, že je tato úroveň plně srovnatelná s vyspělými zeměmi. Toto optimistické hodnocení dosavadního stavu mě velmi překvapilo. Viz závěr. [16]

Česká republika, stejně jako rada jiných zemí světa, věnuje zvýšenou pozornost prevenci teroristických útoků na místech s vysokou koncentrací obyvatelstva (nákupní centra, místa sportovních utkání, významné dopravní uzly). Dalšími vysoce zranitelnými místy mohou být prvky kritické infrastruktury (například zdroje pitné vody, elektrárny, památné a nábožensky významné objekty). Efektivní kroky v této oblasti se neobejdou bez úzké spolupráce s radou soukromých subjektů. [16]

Další část materiálu strategie, která mě zaujala, je oblast efektivního využívání geografického informačního systému (GIS). Myslím si, že se jedná o jednu z nejdůležitějších složek jednotného integrovaného záchranného systému a je zcela nezbytným předpokladem pro zvýšení efektivity krizového řízení. Jsou zde zmiňovány kroky, které zavedení tohoto nesmírně důležitého a zároveň drahého systému mají urychleně zavést do praxe. Počítá se přitom využití zkušeností jiných subjektů, jako například je uváděna (Armáda České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky) atd. [16]

K této oblasti bych chtěla poznamenat následující postřehy, zaznamenané v rámci studia této problematiky. Uvědomuji si, že tak jak jsem uvedla na začátku této kapitoly, samotný materiál strategie boje proti terorismu na léta 2010-2012 nic konkrétního neřeší. Jednotlivé úkoly a jejich plnění budou teprve zpracovávány. Strategie „pouze“ stanovuje a

doporučuje rámec jednotlivých úkolů a opatření, které jsou potřeba k zabezpečení boje proti terorismu.

V materiálu je zcela opominuta ta skutečnost, že máme již první zkušenosti se zaváděním systému a disponujeme poznatky z oblastí vlastního používání GIS, který však má jak si myslím stále ještě velké rezervy. Materiál nezmiňuje některé z účinných opatření zabývajících se touto problematikou, které by mohly zajistit vhodný výběr subjektů a byly by primárně zaměřené na kvalitu produktu a docílení tak výrazného omezení jejich dosavadních počtů. V současné době totiž na trhu funguje přes 20 firem nabízející svá řešení. Nezbývá jen doufat, že poroste hlavně kvalita produktů a ne jejich počet. Myslím si, že výzva po kvalitě a obraně proti dosavadní kvantitě by si v strategii jistě našlo místo. Osobně se přikláním k řešení založenému na standardech a interoperabilitě, tedy schopnosti systémů vzájemně si poskytovat služby a efektivně spolupracovat na daných problémech. [16]

9.2.1 Ochrana dopravní infrastruktury

Samostatnou podkapitolou je ve strategii oblast patřící do kategorie ochrany civilního letectví a bezpečnosti pozemní přepravy vysoce rizikových nebezpečných věcí. Nelze než souhlasit, že úroveň ochrany civilního letectví před protiprávními činy v České republice splňuje vysoké standardy, které jsou dané legislativou Evropské unie. Počítá se, že bude věnována zvýšená pozornost bezpečnosti osob, majetku a životního prostředí při přepravách nebezpečných věcí, s důrazem na ohrožení terorismem je třeba progresivně rozvíjet.⁵ [16]

⁵ Hlavními aktéry jsou Ministerstvo dopravy, dopravní úřady, Policie České republiky, Armáda České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa a České dráhy.

Tématu se týká například dokument „Dopravní politika České republiky pro léta 2005 – 2013“, který shrnuje zásadní priority ochrany dopravní infrastruktury.

Během studia strategie boje proti terorismu na léta 2010-2012 jsem opět narazila na nebezpečí duplicity jednotlivých opatření, které řeší Ministerstvo dopravy v projektu „Management přepravy nebezpečných věcí na evropské a národní úrovni ve vztahu k systému krizového řízení České republiky“. Tento projekt by měl primárně řešit a navrhnout vhodný a efektivní „Informační systém, sloužící pro preventivní a záchranná opatření v oblasti mobilních zdrojů nebezpečí. Je zde zmiňován „(IS DOK)“, sloužící primárně jako on-line informační podpora vybraných činností pro řešení krizových situací v dopravě, přičemž obdobné téma řeší i mezinárodní organizace železničních policí RAILPOL. Zde v této části dokumentu je již zcela pregnantně vyjádřena vůle všech zainteresovaných stran tak, aby bylo v obou uvedených případech postupováno koordinovaně, z důvodu obav, aby nebyly souběžně vyvíjeny dva systémy sledování přepravy nebezpečných věcí. [16]

9.3 Bezpečnostní výzkum, vzdělávání a informování veřejnosti ve vztahu ke konkrétním aspektům boje proti terorismu.

Tato oblast strategie je z mého pohledu zpracována velmi detailně a pokrývá všechny oblasti dané problematiky. Lze proto souhlasit s obecnými závěry této kapitoly uvedeného materiálu. Vystihuje trvalou potřebu soustřeďovat pozornost na vzdělávání členů všech složek integrovaného záchranného systému. Charakterizuje staré japonské přísloví, které příhodně vyjadřuje tento stav. [16]

„Lidská ruka má pět prstů a každý je jiný. Liší se svým objemem i délkou, avšak když jsou zatnuty v pěst, promění se ruka v celistvý tvar bez jakýchkoliv odchylek“.

Právě takovou jednotnou formou by měl jednotný integrovaný systém vyjadřovat, přičemž je přímo bytostně potřeba mít náležitě jednotně metodicky připravené policisty, hasiče a zdravotníky, kteří mohou poskytovat náležitě informace širší veřejnosti a mohli jí poradit vhodný postup v konkrétní situaci. To platí samozřejmě i o efektivním využívání stávajících prostředků vyčleněných například pro zajištění činnosti Integrovaného záchranného systému ČR, či krizového řízení pro potřeby boje proti terorismu. Ale abych jen nesouhlasila s těmito popisovanými postupy, přece jen si myslím, že je třeba jedné poznámky. [16]

Strategie ji sice zmiňuje, ale z mého pohledu bych jí chtěla vyzdvihnout. Jedná se o oblast komunikace s veřejností a public relations. Souhlasím s vyjádřeným názorem tvůrců strategie, že je třeba ještě více než dosud integrovat do všech cvičení orgánu krizového řízení. Obávám se však, že současné finanční možnosti našeho státu nedovolují kvalitní „trénink“ tohoto druhu, který je jako každé procvičování finančně náročné. Nezbývá jen doufat, že se tato část neomezí na ojedinělé případy. Příkladem pro nutnost cvičit modelové situace známe z historie válečnictví, kterou vyjádřil maršál Kutuzov vítěz nad Napoleonem Bonapartem „*Těžko na cvičišti lehko na bojišti*“. [16]

9.4 Prevence radikalizace ve společnosti a boj proti rekrutování do teroristických struktur.

Obsahem této kapitoly strategie je hodnocení České republiky v rovině zacílení prevence, namířené proti jakékoliv radikalizaci ve společnosti. Počítá při tom s tezí, že „Česká republika nepatří mezi země, kde by soužití většinové („starousedlé“) populace a přistěhovalců bylo zneužíváno pro rekrutování do teroristických organizací.“ Těžiště mé práce jsem soustředila právě do oblasti vlivu nelegální migrace jako prostředku soudobého islamistického terorismu a souhlasím s vyjádřeným názorem, že se nesmí toto téma podceňovat. Inspirací v oblasti prevence daného tématu je, jak uvádí tento pramen vývoj v této oblasti v Západní Evropě. Nemyslím si, že bych zcela souhlasila s tímto postupem, neboť si myslím, že Česká republika má své nezaměnitelná specifika a řadu problémů nemá adekvátní podobu právě v Západní Evropě jako je například předlistopadová historická pozice našeho státu v roli významného podporovatele islamistického terorismu byť pod rouškou tehdy takzvaného „národně osvobozenického boje“. [16]

Právě v Západní Evropě, odkud čerpáme inspiraci jak strategie boje proti terorismu na léta 201-2012 uvádí, došlo vlivem soužití několika kultur k domněnce, že v jednom státě mohou žít pohromadě jednotlivci a skupiny rozdílné kultury, náboženského vyznání, rasy, s jinými hodnotami, vzájemně si rozumět a učit se od sebe. [16]

To je však v přímém rozporu s postupným vývojem, u některých muslimských komunit kdy dochází k radikalizaci názorů, nacházejí odezvu radikální názory a protizápadní postoje. Tento neblahý vývoj je živnou půdou pro „globální terorismus“ spjatý s islamistickým fundamentalismem. Právě ve vykořeněných islamistických komunitách a všude tam, kde příslušníci islamistického etnika nebyli začleněni do společnosti státu, ve kterém žijí, nachází terorismus dnešní podoby útočiště. Jako již mnohokrát v historii lidstva se na scéně objevuje nacionalismus, který se v poslední době staví znovu do role jakési významné politické síly, která je primárně využívána k restriktivním opatřením v imigrační a azylové politice Evropské unie. Této situaci nahrávají stále častěji se vyskytující střety mezi menšinami a většinovou společností. Postoj naší současné společnosti k ne zcela zvládnuté integraci cizinců, tak jak je uvedeno ve strategii, přineslo nepříjemné vystřízlivění. Proto, i když v analyzovaném materiálu souhlasím s vyjádřenou tezí, že veškeré kroky v oblasti prevence radikalizace členu přistěhovaleckých komunit a jejich příklonu k terorismu je třeba činit ruku v ruce s kroky proti „domácímu“ extremismu, rasismu a xenofobii, nemyslím si, že by toto hektické úsilí demokratických společenství mohlo být efektivní bez toho, aby se do tohoto procesu doprovázeného vždy vzdělávacími a osvětovými aktivitami⁶ pro nejširší veřejnost nezapojila i protistrana reprezentovaná členy přistěhovaleckých komunit, zejména té muslimské, která jak se zdá o sbližování příliš nestojí. [16]

9.5 Legislativní a mezinárodně-smluvní otázky

V oblasti Legislativních a mezinárodně-smluvních otázek, jsem během analýzy tohoto bodu strategie dospěla k závěru, že tato část pokrývá všechny odvětví dané problematiky. Je dosti kritická. Uvádí se v něm, že právní řád České republiky v současnosti umožňuje stíhání teroristických aktivit v celé jeho šíři, a jsou zde dopodrobna rozebrány všechny případy a okolnosti za jakých lze tuto část právního řádu našeho státu uplatnit. [16]

⁶ Této problematice se aktuálně věnují i aktivity, související s plněním „Strategie boje proti extremismu“, schválené usnesením vlády ze dne 4. května 2009 č. 572.

Materiál zmiňuje jisté možnosti na poli anonymních výhrůžek teroristickým útokem a možnosti stíhání tohoto protiprávního jednání, které způsobuje značné finanční škody a plýtvání sil policejních složek. [16]

I když sice Česká republika svým právním řádem pokrývá celou oblast terorismu, neratifikovala řadu klíčových dokumentů, jako například Úmluva o prevenci terorismu. Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosu ze zločinu a o jeho financování, jakož i celou řadu dalších. Není dosud ratifikován Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, doplňující Úmluvu Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. [16]

Nepodařil se splnit závazek vyplývající z Rámcového rozhodnutí Evropské unie o boji proti terorismu (2002/475/SVV). Pro všechny členské státy Evropské unie jsou Rámcové rozhodnutí povinny implementovat do konce roku 2010, což se České straně nepodařilo. [16]

Lze však s uspokojením konstatovat, že bylo po mnoha letech přijato zákonné ustanovení o odpovědnosti právnických osob, jejichž skutkové podstaty jsou podřaditelné pod protiprávní jednání obsažená v mezinárodních smlouvách, což lze chápat jako splnění jednoho z důležitých právních předpisů, který si strategie v boji proti terorismu na léta 2010-2012 vytýčila. [16]

ZÁVĚR

Jakkoliv by se mohlo zdát, že je současná veřejnost dosavadním bojem proti terorismu cítí „vyčerpaná“, úsilí, které je tímto směrem vynakládáno není jistě samoúčelné.

Dnes již bez sebemenšího zaváhání akceptujeme skutečnost, že terorismus se stal trvalou a všudypřítomnou hrozbou, i když dosud jen latentní, de facto pro celý svět.

Jisté je to, že se naplňují ty nejčernější scénáře, o kterých se myslelo, že nenastanou. Myslet si mylně, že tato situace v dohledné době skončí, je bláhové.

Nemyslím si, že by hrozba teroristického útoku v dohledné době „odezněla“.

Jedinou možností celé demokratické společnosti je její radikální omezení. Z těchto důvodů nelze otálet s účinnými opatřeními. Pokud dochází k útokům mimo území České republiky, nelze se spoléhat na to, že se nám budou tyto útoky nadále vyhýbat.

I když jsem, jak alespoň doufám, dostatečně v této Bakalářské práci podala, že Islamističtí teroristé pronikají na naše území, a že pro náš stát, ale nejen pro něj, prozatím nelze takovým vstupům účelně čelit. Nemusí to být nutně útoky islamistických teroristů ale i radikalizujících se levo - pravicových uskupení, které již útoky, byť rasově motivované na jedince v České republice provedly. Během studia této problematiky jsem dospěla ke stejným závěrům, jako jsou deklarovány v strategii boje proti terorismu, a sice že:

- Česká republika je zemí, v níž prozatím nedochází k otevřeným projevům domácího či mezinárodního terorismu kam islamistický terorismus patří.
- Riziko ale existuje, je fakt, který nelze podceňovat na žádné úrovni
- Politicky motivované útoky proti České republice mohou nastat v souvislosti s její zahraničněpolitickou orientací státu, a prosazování zájmů České republiky v zahraničí.
- Svou roli jistě sehrává geostrategická poloha státu a úroveň jeho zapojení do celosvětového protiteroristického úsilí.
- Věci již jsou ve světě vyzkoušené, které by obstály i v podmínkách České republiky nejsou do praxe zaváděné anebo zavedení trvá zbytečně dlouho a vynaložené úsilí je tak kontraproduktivní.
- Koordinace domácích subjektů nejsou takové, aby síly a prostředky nebyly vynakládány zbytečně a nedocházelo k duplicitě při řešení úkolů, které jsou již prováděny dalšími partnery.

- Úspěchy, které jsou zaznamenány v některých mnou zmiňovaných případech v oblastech bezpečnostní problematiky na poli nelegální migrace a jiné zvláště závažné trestné činnosti, je třeba bezesbytku využít a podpořit tím řešení dalších problémů spojených s dopadem rizik nelegální migrace v ČR a najít účinné odpovědi na další klíčové otázky.
- Celková úroveň v ČR na poli ochrany obyvatelstva a kritické infrastruktury, je z pohledu komparace s dalšími vyspělými zeměmi světa jen na úrovni, kterou si může náš stát v současné době dovolit, což nevede dle mého mínění k zbytečnému optimizmu.
- Je potřeba zvážit a vyhodnotit jednotlivé aspekty investic, technických a organizačních řešení, ochrany konkrétních částí infrastruktury a komunikace s veřejností.
- S tím souvisí i veškeré procvičování všech složek krizového řízení (na nadnárodní, celostátní i regionální úrovni), připravenosti složek integrovaného záchranného systému na zvládání možných krizových situací. Každé cvičení by mělo být důsledně vyhodnoceno a poznatky z těchto cvičení by měly být co možná nejdříve zavedeny do praxe.
- Je nutná důsledná kontrola všech dosud využívaných informačních technologií, tak aby nedocházelo k duplicitě zadaných úkolů a prosazovat v nich standardy a interoperabilitu – (rozvíjet schopnosti systémů vzájemně si poskytovat služby a efektivně spolupracovat na daných problémech).

Jak jsem pochopila, smyslem současného strategie boje proti terorismu pro léta 2010 – 2012 není najít v něm konkrétní řešení na konkrétní situace, ale jde v něm zejména o to, aby se aktivovaly účinné mechanismy na odhalené slabiny v bezpečnostním systému jako celku a našly se Systémová řešení, v tomto případě na úrovni legislativních úprav. Posílení dalších zákonných institutů. Dosavadní řešení problémů v tomto odvětví hraničící s improvizovanými opatřeními by měly být minulostí.

Jako účinná řešení mohou být zvýšení trestních sazeb u některých zákonných ustanovení, které postihují oblasti nelegální migrace, zejména v souvislostech s napomáháním pobytu na území České republiky, nelegálním zaměstnáváním cizinců, paděláním a pozměňováním veřejné listiny atd..

Důvodem pro tyto kroky může být alarmující příklad popisovaného případu islamistických teroristů, kteří využívají území našeho státu jako logistickou základnu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. APPEYARDD, R.T.: *Migration and Development: A Global Agenda for the Future. International Migration - Quarterly Review*. 1992, v. 30, no. 3, p.17-32. [14]
2. EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2007, 352 s. ISBN 978-802-4613-178. [6]
3. GRAY, John. *Al Kajda: a co znamená být moderní*. Vyd. 1. Překlad Milena Turner. Praha: Mladá fronta, 2005, 134 s. Myšlenky (Mladá fronta), sv. 21. ISBN 80-204-1270-0. [12]
4. HORA-HOŘEJŠ, Petr. *Korán*. Vyd. 1. Překlad Ivan Hrbek. Praha: Levné knihy KMa, 2006, 797 s. ISBN 80-730-9992-6. [1]
5. HURNÍK, Z anglického originálu přeložili Petr Tůma a Zdeněk. *Encyklopedie Světový terorismus: od starověku až po útok na USA*. Čes. vyd. 1. Praha: Svojtka, 2001. ISBN 80-7237-340-4. [5]
6. JELÍNEK, Jaroslav a kol. *Statistická ročenka Československé socialistické republiky 1984*. [13]
7. KLAVEC, Jozef. *Terorismus jako politický fenomén*. Vyd. Univerzita Komenského Bratislava, 2004, 108 s. ISBN 80-223-1915-5. [7]
8. MARES, Miroslav. *Terorismus v ČR*, 2005, 476 s. ISBN 978-809-0333-383. [8]
9. NOVÁK, Martin. *Džihád proti Kremlu: sovětská válka v Afghánistánu a zrod Al-Káidy*. 1. vyd. Praha: Epoque, 2008, 245 s. Polozapomenuté války, sv. 13. ISBN 978-808-7027-639. [11]
10. OSTŘANSKÝ, Bronislav: *Malá encyklopedie islámu a muslimské společnosti*. 1. vydání. Praha: Libri, 2009. 255 stran. ISBN: 978-7277-404-3.
11. OTTŮV SLOVNÍK NAUČNÝ NOVÉ DOBY: *dodatky k velikému Ottovu slovníku naučnému dílu šestého svazek druhý*. Praha: Sdružení pro Ottův slovník naučný, 2003, 1375 s. ISBN 80-720-3492-8., heslo Terreur. Sv. 25, str. 265. [2]

12. PACNER, Karel. *Československo ve zvláštních službách: pohledy do historie československých výzvědných služeb, 1914-1989*. Vyd. 1. Praha: Themis, 2002. ISBN 80-731-2013-5. [10]
13. STRMISKA, M. *Politický terorismus: úvod do studia politického terorismu v demokratických systémech*. Brno: Masarykova univerzita, 1996. 104 s. ISBN 80-210-1360-5. [4]

INTERNET

1. DENNING, D. E. [cit. 15.10.2006]. Activism, Hacktivism, and Cyberterrorism: The Internet as a Tool for Influencing Foreign Policy. [online]. Dostupné na WWW: [<http://www.nautilus.org/infopolicy/workshop/papers/denning.html>]. [9]
2. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu. [15]
3. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>. [3]
4. STRATEGIE BOJE PROTI TERORISMU PRO LÉTA 2010-2012. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dokumenty-454055.aspx>. [16]
5. STRATEGIE BOJE PROTI EXTREMISMU 2009. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

PRÁCE JINÝCH STUDENTŮ

1. MARUŠINCOVÁ, Lenka. *Terorismus – problém minulosti i současnosti*: bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra občanské výchovy, 2009. 42 l., 2 l. příl. Vedoucí bakalářské práce Radim Štěrba

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ANACEN	Analytické centrum pro ochranu hranic
BIS	Bezpečnostní informační služba
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
TE-SAT REPORT	Terrorism Situation and Trend Report
GIS	Geografický informační systém
IS DOK	Dopravní informační systém
MV	Ministerstvo vnitra
NKBT	Národní kontaktní bod terorizmu
OAMP	Odbor azylové a migrační politiky
OOP	Organizace pro osvobození Palestiny (anglická zkratka PLO)
PČR	Policie České republiky
SKP V	Služba kriminální policie a vyšetřování
RAILPOT	European network of Railway Police Forces
SCP	Služba cizinecké policie
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Nelegální migrace cizinců v ČR podle státního občanství a typu migrace- 2010

Obrázek č. 1..... 38

Vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými pobyty nad 90 dní v ČR 1993-2010

Obrázek č. 2.....40